

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-23-26
UD264

Pan Włodzimierz CZARZASTY
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.
Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o kuratorach sądowych

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095, z 2025 r. poz. 620 oraz z 2026 r. poz. 26) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3a dodaje się art. 3b–3g w brzmieniu:

„Art. 3b. 1. Kuratorowi zawodowemu, kuratorowi społecznemu i aplikantowi kuratorskiemu wydaje się legitymację służbową.

2. Legitymacja służbowa kuratora zawodowego zawiera następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko kuratora zawodowego;
- 2) wizerunek twarzy kuratora zawodowego;
- 3) nazwę sądu, w którym kurator zawodowy jest zatrudniony;
- 4) numer legitymacji służbowej oraz datę jej ważności;
- 5) nazwę organu, który wydał legitymację służbową;
- 6) miejscowość i datę wydania legitymacji służbowej.

3. Legitymacja służbowa kuratora społecznego zawiera następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko kuratora społecznego;
- 2) wizerunek twarzy kuratora społecznego;
- 3) nazwę sądu, w którym kurator społeczny pełni swoją funkcję;
- 4) numer legitymacji służbowej oraz datę jej ważności;
- 5) nazwę organu, który wydał legitymację służbową;
- 6) miejscowość i datę wydania legitymacji służbowej.

4. Legitymacja służbowa aplikanta kuratorskiego zawiera następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko aplikanta kuratorskiego;
- 2) wizerunek twarzy aplikanta kuratorskiego;
- 3) nazwę sądu okręgowego, w którym aplikant kuratorski jest zatrudniony;
- 4) nazwę sądu rejonowego, w którym aplikant kuratorski odbywa szkolenie praktyczne;
- 5) numer legitymacji służbowej oraz datę jej ważności;
- 6) nazwę organu, który wydał legitymację służbową;
- 7) miejscowość i datę wydania legitymacji służbowej.

Art. 3c. Organem właściwym w sprawach dotyczących wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej jest:

- 1) prezes sądu okręgowego – w przypadku kuratora zawodowego i aplikanta kuratorskiego;
- 2) prezes sądu rejonowego – w przypadku kuratora społecznego.

Art. 3d. Legitymacja służbowa podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany danych w niej zawartych;
- 2) uszkodzenia;
- 3) zniszczenia;
- 4) upływu terminu jej ważności.

Art. 3e. 1. Legitymacja służbowa kuratora zawodowego podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) zawieszenia kuratora zawodowego w pełnieniu obowiązków służbowych;
- 2) wygaśnięcia stosunku pracy z kuratorem zawodowym;
- 3) rozwiązania stosunku pracy z kuratorem zawodowym;
- 4) upływu terminu jej ważności.

2. Legitymacja służbowa kuratora społecznego podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) zawieszenia kuratora społecznego w czynnościach;
- 2) odwołania kuratora społecznego z tej funkcji;
- 3) upływu terminu jej ważności.

3. Legitymacja służbowa aplikanta kuratorskiego podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) rozwiązania stosunku pracy z aplikantem kuratorskim;
- 2) upływu terminu jej ważności.

Art. 3f. Kurator zawodowy, kurator społeczny i aplikant kuratorski są obowiązani dbać o należyty stan swoich legitymacji służbowych, a także chronić je przed uszkodzeniem, zniszczeniem albo utratą.

Art. 3g. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór legitymacji służbowej,
 - 2) sposób postępowania w przypadku wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej,
 - 3) termin ważności legitymacji służbowej
- kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego, mając na względzie konieczność zapewnienia możliwości identyfikacji kuratorów i aplikantów,

sprawności postępowania w sprawach dotyczących wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz jej właściwej ochrony przed podrobieniem, przerobieniem lub użyciem przez osobę nieuprawnioną.”;

2) w art. 5 w ust. 2 wyrazy „i złożenia egzaminu kuratorskiego” zastępuje się wyrazami „lub ze złożenia egzaminu kuratorskiego”;

3) w art. 14:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kuratorowi zawodowemu, w tym rzecznikowi dyscyplinarnemu, może być przyznany przez prezesa właściwego sądu dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub z tytułu wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Dodatek specjalny może być przyznany na czas określony za okres wykonywania tych zadań do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego w ramach posiadanych środków określonych na wynagrodzenia osobowe kuratorów zawodowych.”,

b) w ust. 7 wyrazy „Rada Ministrów” zastępuje się wyrazami „Minister Sprawiedliwości”;

4) w art. 31 w ust. 1 wyrazy „związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych” zastępuje się wyrazami „związanych w szczególności z funkcjonowaniem kurateli sądowej”;

5) w art. 35a w ust. 5 wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1 i 3”;

6) w art. 79:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Członkowi komisji egzaminacyjnej przysługuje w związku z udziałem w pracach tej komisji zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.”;

- 7) w art. 80 w ust. 1a po wyrazach „po odbyciu aplikacji kuratorskiej” dodaje się wyrazy „albo w pierwszym możliwym terminie po uzyskaniu zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej”;
- 8) uchyla się art. 104.

Art. 2. Do kuratorów sądowych, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostali delegowani do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Legitymacje służbowe kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych i aplikantów kuratorskich wydane do dnia 31 grudnia 2026 r. i których ważność przedłużono na rok 2027 oraz legitymacje służbowe kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych i aplikantów kuratorskich wydane w okresie od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 marca 2027 r., zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2027 r.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1 i 8, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2027 r.

U z a s a d n i e

Projektowana ustawa zakłada nowelizację ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095, z późn. zm.), zwanej dalej „u.k.s.”. Głównymi celami proponowanej interwencji legislacyjnej jest zwiększenie efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej oraz poprawa funkcjonowania i organizacji kuratorskiej służby sądowej. Celów zamierzonych przez ustawę nie uda się osiągnąć w inny sposób niż przez jej zmianę w projektowany sposób.

Projektowane zmiany dotyczące legitymacji kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich (dodanie w zmienianej ustawie art. 3b–3g i uchylenie art. 104 – art. 1 pkt 1 i 8 projektu ustawy) mają na celu jednoznaczne:

- 1) wskazanie, że kuratorowi zawodowemu, kuratorowi społecznemu i aplikantowi kuratorskiemu wydaje się legitymację służbową i określenie danych, które ona zawiera;
- 2) określenie organów właściwych w sprawach dotyczących wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz okoliczności uzasadniających jej wymianę lub zwrot;
- 3) określenie obowiązku dbania przez posiadaczy o należyty stan legitymacji służbowych, a także ich ochrony przed uszkodzeniem, zniszczeniem albo utratą.

Projekt przewiduje wprowadzenie do u.k.s. upoważnienia, zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) wzór legitymacji służbowej,
 - 2) sposób postępowania w przypadku wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej,
 - 3) termin ważności legitymacji służbowej
- kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego, mając na względzie konieczność zapewnienia możliwości identyfikacji kuratorów i aplikantów, sprawności postępowania w sprawach dotyczących wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz jej właściwej ochrony przed podrobieniem, przerobieniem lub użyciem przez osobę nieuprawnioną.

Obowiązujący przepis art. 104 u.k.s., stanowiący, że wzory legitymacji kuratora zawodowego, aplikanta kuratorskiego oraz legitymacji kuratora społecznego Minister Sprawiedliwości określa w drodze zarządzenia, zostanie uchylony.

Powyższe zmiany dotyczące legitymacji kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich, w tym szczególnie ta dotycząca określenia wzorów tych dokumentów w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, mają na celu umożliwienie ustanowienia tych legitymacji dokumentami publicznymi na podstawie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1669 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 1881). Art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych wskazuje wymagania, które muszą zostać spełnione, aby dokument mógł zostać uznany za dokument publiczny. Dokumentem publicznym jest dokument, który służy do identyfikacji osób, rzeczy lub potwierdza stan prawny lub prawa osób posługujących się takim dokumentem, zabezpieczony przed fałszerstwem i wytwarzany według wzoru określonego w przepisach prawa powszechnie obowiązującego albo którego wzór graficzny i forma zostały zatwierdzone przez podmiot realizujący zadania publiczne i który jest zgodny z wymogami dla blankietu tego dokumentu określonymi w przepisach prawa powszechnie obowiązującego. Wzór legitymacji kuratora zawodowego został określony w przepisach zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2002 r. w sprawie określenia wzorów legitymacji kuratora zawodowego, aplikanta kuratorskiego oraz legitymacji kuratora społecznego (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 14, z późn. zm.), a więc w akcie wewnętrznym. Mając zatem na uwadze przesłankę, zgodnie z którą – aby uznać dokument za dokument publiczny – jego wzór musi zostać określony w przepisach powszechnie obowiązujących, brakuje w aktualnie obowiązującym stanie prawnym możliwości uznania legitymacji kuratora sądowego za dokument publiczny, a tym samym uwzględnienia tego dokumentu w wykazie dokumentów publicznych.

Ponadto projektowane zmiany umożliwią zmianę formy ww. legitymacji. Obecnie obowiązująca książeczkowa forma tego dokumentu jest archaiczna, nie spełnia wymogów bezpieczeństwa i jest bardziej podatna na zniszczenia. Wskazać należy bowiem, że w myśl art. 3a u.k.s. kurator zawodowy, wykonując czynności służbowe poza siedzibą zespołu kuratorskiej służby sądowej, kurator społeczny, wykonując swoje zadania, oraz aplikant kuratorski, odbywając szkolenie praktyczne poza siedzibą zespołu kuratorskiej służby sądowej, są obowiązani okazać legitymację służbową w taki sposób, aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować numer legitymacji i nazwę organu, który wydał legitymację, oraz nazwisko kuratora lub aplikanta.

Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 2 (art. 5 ust. 2 u.k.s.) pozwoli Ministrowi Sprawiedliwości na zwolnienie, na wniosek prezesa sądu okręgowego, aplikanta kuratorskiego z pozostałej do

odbycia części aplikacji kuratorskiej, bez jednoczesnego zwolnienia ze złożenia egzaminu kuratorskiego. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 5 ust. 2 u.k.s. Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i złożenia egzaminu kuratorskiego. W przepisie tym ustawodawca zastosował koniunkcję przez użycie spójnika „i”, co oznacza, że Minister Sprawiedliwości może zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i jednocześnie zwolnić ze złożenia egzaminu kuratorskiego. Tymczasem praktyka wskazuje na potrzebę przyznania Ministrowi Sprawiedliwości również prawa do zwolnienia aplikanta kuratorskiego jedynie z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, umożliwiając aplikantowi, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, wcześniejsze przystąpienie do egzaminu kuratorskiego. Przyjęcie tego rozwiązania zwiększy efektywność naboru do kuratorskiej służby sądowej.

W związku z tym, że po ww. zmianie brzmienia art. 5 ust. 2 u.k.s. Minister Sprawiedliwości będzie mógł zwolnić aplikanta z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, przy czym aplikant ten będzie musiał przystąpić do egzaminu kuratorskiego, odpowiedniej zmiany dostosowującej wymaga art. 80 ust. 1a u.k.s. (art. 1 pkt 7 projektu). Z obowiązującego brzmienia tego przepisu wynika, że aplikant przystępuje do egzaminu kuratorskiego w pierwszym możliwym terminie po odbyciu aplikacji kuratorskiej. Należy zatem uzupełnić ten przepis o wyrazy „albo w pierwszym możliwym terminie po uzyskaniu zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej”.

Zmiana brzmienia art. 14 ust. 4 u.k.s. polega na zastąpieniu rozbudowanego zdania dwiema odrębnymi jednostkami składniowymi, uzupełnieniu przepisu o wskazanie, że dodatek specjalny może być przyznany „za okres wykonywania tych zadań”, a także zastąpieniu wyrazu „wykonywanie” wyrazami „z tytułu wykonywania”. Pierwsza ze zmian w tym przepisie wiąże się z koniecznością usunięcia pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych związanych z tym, czy dodatek specjalny może być przyznany przed faktycznym wykonaniem obowiązków służbowych lub innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków, o których mowa w tym przepisie, czy też warunkiem przyznania tego dodatku jest upływ okresu, za który ten dodatek miałby być przyznany. W związku z tym istnieje konieczność precyzyjnego wskazania na poziomie u.k.s., że dodatek specjalny przyznaje się „za okres wykonywania tych zadań”, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany.

Zmiana ta jest celowa i merytorycznie uzasadniona. Ma przede wszystkim charakter porządkujący. Dotychczasowe przepisy wykonawcze – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie wynagrodzeń kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich (Dz. U. poz. 562 oraz z 2025 r. poz. 830), zwane dalej „rozporządzeniem”, już w praktyce stosowały zasadę wypłaty „za” miesiąc (tj. wstecz). Zgodnie bowiem z § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia dodatek specjalny przyznaje się za miesiąc, w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności.

Zasada wypłaty „za” miesiąc (tj. wstecz) wynika z konieczności rzetelnej wyceny pracy wiążącej się ze zwiększonym zakresem obowiązków służbowych lub wykonywaniem innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Niemożliwe jest bowiem precyzyjne oszacowanie z góry rzeczywistej skali trudności i czasochłonności dodatkowych, przejętych przez kuratora obowiązków (np. w przypadku długotrwałej nieobecności innego kuratora). Rozwiązanie przewidziane w projektowanej ustawie usuwa pojawiające się wątpliwości występujące na tle stosowania przepisu ustawowego w kontekście niezbędnej i pożądanej w tym zakresie praktyki. Dodatek specjalny ma charakter rekompensacyjny za ponadnormatywny wkład pracy. Nie jest to dodatek w stałej wysokości, gdyż zgodnie z art. 14 ust. 4 u.k.s. może on być przyznany do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego. Jego wysokość podlega więc różnicowaniu. Określenie jego wysokości przed realizacją obowiązków wynikających z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków nie wydaje się racjonalnym i słusznym rozwiązaniem, tym bardziej, że przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności, co nie jest możliwe do ustalenia w momencie wydania polecenia służbowego kuratorowi zawodowemu przez przełożonego (por. § 5 ust. 1a rozporządzenia). Zatem jedynym mechanizmem gwarantującym, że kurator otrzyma dodatek proporcjonalny do faktycznie poniesionego wysiłku, jest ocena *post factum*. Przyznanie dodatku „za okres wykonywania tych zadań”, a więc po okresie rozliczeniowym za wykonaną pracę (tj. po miesiącu, z wyjątkiem grudnia, za który dodatek specjalny powinien być przyznany i jednocześnie wypłacony w tym miesiącu), pozwala na wiarygodne oszacowanie skali przekroczenia normatywnego obciążenia tą pracą.

Dodatek specjalny ma więc charakter rekompensaty zadaniowej, która musi odzwierciedlać faktycznie zrealizowane dodatkowe obowiązki służbowe lub inne czynności wykonane poza zwykłym zakresem obowiązków. Rzetelne oszacowanie stopnia obciążenia dodatkowymi obowiązkami i właściwej wysokości dodatku jest możliwe dopiero po okresie rozliczeniowym za wykonaną pracę, a nie „z góry”. Limitem czasowym, którego dotyczy uprawnienie do dodatku specjalnego, jest ostatni dzień, w którym kurator zawodowy podjął czynności wynikające z okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków.

Druga zmiana w brzmieniu art. 14 ust. 4 u.k.s., polegająca na zastąpieniu wyrazu „wykonywanie” wyrazami „z tytułu wykonywania”, ma na celu usunięcie błędu językowego. Przepis art. 14 ust. 4 u.k.s. wprowadza dwie odrębne przesłanki dające możliwość przyznania kuratorowi zawodowemu dodatku specjalnego. Pierwszą z nich jest okresowe zwiększenie zakresu obowiązków służbowych, którego przykładem wymienionym przez ustawodawcę jest zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy. Natomiast drugą przesłanką jest wykonywanie innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. W tym przepisie rzeczownik „wykonywanie” zamiast w dopełniaczu został użyty w bierniku.

Przepis art. 14 ust. 7 u.k.s. zawiera upoważnienie do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia określającego mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego. Zdaniem projektodawcy zagadnienia, o których mowa w tym przepisie, nie mają charakteru horyzonalnego, uzasadniającego kompetencję Rady Ministrów w tym zakresie. Zmiana organu wydającego rozporządzenie na Ministra Sprawiedliwości skróci znacznie czas trwania procesu legislacyjnego, np. w sytuacji podjęcia decyzji o podwyższeniu wynagrodzeń kuratorskich. Dodatkowo, w myśl § 32 ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283, z późn. zm.), zmiana treści przepisu upoważniającego polegająca na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, nie powoduje utraty mocy obowiązującej takiego aktu wykonawczego (w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu), tym samym zaproponowana nowelizacja art. 14 ust. 7 u.k.s. nie wpłynie na obowiązywanie rozporządzenia wydanego na podstawie upoważnienia w nim zawartego.

Projektowana zmiana brzmienia art. 31 ust. 1 u.k.s., polegająca na zastąpieniu wyrazów „związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych” wyrazami „związanych w szczególności z funkcjonowaniem kurateli sądowej”, ma na celu rozszerzenie możliwości delegowania kuratora zawodowego do urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Obowiązujący przepis ogranicza delegację wyłącznie do czynności związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych. Proponowana nowelizacja polega na usunięciu tego ograniczenia, umożliwiając delegowanie kuratora zawodowego – za jego zgodą – do wykonywania czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej, a więc także tych wykraczających poza nadzór nad pracą kuratorów sądowych. Rozszerzenie zakresu możliwych do realizacji zadań pozwoli na szersze wykorzystanie wiedzy, doświadczenia i kompetencji kuratorów zawodowych, którzy mogą wnieść istotny wkład merytoryczny m.in. w procesy dotyczące kształtowania polityki karnej, wykonywania orzeczeń sądowych oraz innych obszarów działalności Ministerstwa Sprawiedliwości związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej. Rozwiązanie to umożliwi efektywniejsze wykorzystanie potencjału zawodowego kuratorów sądowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, np. w zakresie projektów finansowanych ze środków europejskich, w tym finansowanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Ponadto użycie w projektowanym przepisie sformułowania „w szczególności” ma na celu usunięcie pojawiających się wątpliwości w zakresie możliwości powierzenia kuratorowi zawodowemu, zgodnie z obowiązującym przepisem art. 31 ust. 2 u.k.s., obowiązków na stanowiskach urzędniczych innych niż stanowisko głównego specjalisty czy naczelnika wydziału, czyli np. dyrektora departamentu albo zastępcy dyrektora departamentu. Literalna wykładnia art. 31 ust. 1 i 2 u.k.s. wskazuje bowiem, że kuratorowi może być powierzone stanowisko dyrektora departamentu, jeżeli w kompetencji takiej komórki organizacyjnej jest wyłącznie nadzór nad pracą kuratorów sądowych. Tymczasem w Ministerstwie Sprawiedliwości tym nadzorem zajmuje się jedynie wewnętrzna komórka organizacyjna, jaką jest Wydział Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji. Natomiast dwóch kuratorów zawodowych zajmuje obecnie stanowiska zastępców dyrektorów, odpowiednio w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji oraz Departamencie Spraw Rodzinnych i Nieletnich. Jednocześnie należy wyraźnie podkreślić, że celem proponowanej zmiany nie jest zwiększanie liczby delegacji kuratorów zawodowych. Projekt ustawy przewiduje jedynie rozszerzenie możliwości delegowania kuratora zawodowego do urzędu obsługującego Ministra

Sprawiedliwości, co – w założeniu przyjętym przez projektodawcę – nie będzie wiązać się ze wzrostem liczby kuratorów delegowanych do tego urzędu. Decyzję w tym przedmiocie będzie bowiem podejmował w dalszym ciągu Minister Sprawiedliwości i nie uczyni tego bez zgody danego kuratora zawodowego. Ponadto proponowana zmiana nie ma na celu rozszerzenia katalogu zadań powierzanych delegowanym kuratorom zawodowym w sposób dowolny albo niepowiązany z ich kompetencjami zawodowymi. Przeciwnie, jej celem jest zapewnienie większej elastyczności w wykorzystywaniu wiedzy i doświadczenia kuratorów zawodowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, również w tych obszarach, które nie są bezpośrednio związane z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych, ale pozostają w związku z funkcjonowaniem kurateli sądowej.

Zmiana brzmienia art. 35a ust. 5 u.k.s. ma na celu wyeliminowanie wątpliwości w zakresie umocowania prezesa sądu okręgowego do zarządzenia doraźnej wizytacji lub lustracji działalności kuratora okręgowego lub zespołu kuratorskiej służby sądowej. Zgodnie z art. 35a ust. 5 w zw. z art. 35a ust. 3 u.k.s. lustracja i wizytacja to czynności jedynie z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego prezesa sądu apelacyjnego nad działalnością prezesów sądów okręgowych w zakresie działalności kuratorów sądowych na obszarze apelacji. W myśl art. 35a ust. 6 u.k.s. ten charakter dotyczy wizytacji i lustracji kuratora okręgowego i to czynności planowych, jak i doraźnych. Zgodnie natomiast z art. 35a ust. 7 u.k.s. prezes sądu okręgowego może zarządzić wizytację lub lustrację doraźną. Stosownie do art. 35a ust. 9 u.k.s. lustrację bądź wizytację kuratora okręgowego przeprowadza prezes sądu okręgowego. Uznanie art. 37a ust. 7 u.k.s. za samoistną podstawę do zarządzenia lustracji bądź wizytacji doraźnej przez prezesa sądu okręgowego prowadzi do uznania, że prezes sądu okręgowego może zarządzić przeprowadzenie czynności z zakresu nadzoru administracyjnego prezesa sądu apelacyjnego i to w dodatku czynności, którą formalnie sam przeprowadza. Jest to sytuacja wątpliwa, którą należy naprawić, celem przeciwdziałania ryzyku kwestionowania formalnej poprawności wizytacji lub lustracji działalności kuratora okręgowego. Projektowane brzmienie przepisu art. 35a ust. 5 u.k.s. jednoznacznie wskazuje zatem, że wizytacja i lustracja są czynnościami zarówno z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością prezesów sądów okręgowych w zakresie działalności kuratorów sądowych na obszarze apelacji – sprawowanego przez prezesa sądu apelacyjnego, jak również z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością kuratora okręgowego – sprawowanego przez prezesa sądu okręgowego.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s. komisja egzaminacyjna składa się z czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów. Wskazywanie przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów do komisji egzaminacyjnej należy do zadań Krajowej Rady Kuratorów i wynika z art. 46 ust. 1 pkt 10 u.k.s. Powstaje jednak wątpliwość, kto może być takim przedstawicielem i czy musi to być kurator zawodowy. Projektowany art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s. jednoznacznie to rozstrzyga, wskazując, że komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady.

Ponadto projekt przewiduje, że członkowi komisji egzaminacyjnej przysługuje w związku z udziałem w pracach tej komisji zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (art. 1 pkt 6 lit. b projektu).

Zgodnie z art. 2 projektowanej ustawy do kuratorów sądowych, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy zostali delegowani do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, będą mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe. Intencją projektodawcy jest, aby przewidziana w projekcie ustawy modyfikacja zasad delegowania kuratorów sądowych do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości nie miała wpływu na delegacje kuratorów sądowych, które nastąpiły przed tą datą. W tym zakresie zostaną zachowane uprawnienia i obowiązki wynikające z aktu delegowania. Nowe zasady znajdą z kolei zastosowanie do nowych delegowań, które będą następować począwszy od dnia wejścia w życie ustawy.

Projekt ustawy przewiduje, że legitymacje służbowe kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych i aplikantów kuratorskich wydane do dnia 31 grudnia 2026 r. i których ważność przedłużono na rok 2027 oraz legitymacje służbowe kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych i aplikantów kuratorskich wydane w okresie od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 marca 2027 r., zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2027 r. (art. 3). Przedłużenie ważności legitymacji wydanych na podstawie przepisów dotychczasowych ma na celu umożliwienie płynnej wymiany na dokumenty sporządzone według nowych wzorów.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1 i 8, które wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2027 r. Określony w art. 4 projektowanej ustawy termin wejścia w życie art. 1 pkt 1 i 8 projektu, tj. dzień 1 kwietnia

2027 r., uwzględnia czas konieczny do wydania aktu wykonawczego do projektowanego art. 3g u.k.s., w tym na określenie i zatwierdzenie wzorów legitymacji.

Nie ma możliwości zastosowania alternatywnych w stosunku do projektowanych rozwiązań środków, które umożliwiałyby osiągnięcie zamierzonego celu.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. W toku prowadzonych prac żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania projektem ustawy w trybie ww. ustawy.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt został skierowany do koordynatora OSR.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o kuratorach sądowych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>pod względem legislacyjnym:</u> Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu <u>pod względem merytorycznym:</u> Maria Ejchart, Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>opiekun legislacyjny:</u> Wojciech Ulitko, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 764 Anna Malinowska-Hussain, główny specjalista do spraw legislacji, Departament Legislacyjny e-mail: Anna.Malinowska-Hussain@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 229 <u>opiekun merytoryczny:</u> Piotr Raczkowski, Dyrektor Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji e-mail: sekretariat.dwoip@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 231	Data sporządzenia 16.02.2026 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD264
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektowanego aktu jest nowelizacja ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych¹, zwanej dalej „u.k.s.”. Głównymi założeniami projektu jest zwiększenie efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej oraz poprawa organizacji i funkcjonowania kuratorskiej służby sądowej.

W obecnym stanie prawnym legitymacje kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich przyjmują formę książeczkową, która jest archaiczna. Legitymacje są podatne na uszkodzenia i nie spełniają wymogów bezpieczeństwa. Ponadto wzór legitymacji kuratora zawodowego został określony w przepisach zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2002 r. w sprawie określenia wzorów legitymacji kuratora zawodowego, aplikanta kuratorskiego oraz legitymacji kuratora społecznego (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 14, z późn. zm.), a więc w akcie wewnętrznym, co uniemożliwia uznanie legitymacji kuratora sądowego za dokument publiczny, a tym samym uwzględnienie tego dokumentu w wykazie dokumentów publicznych. Przy tym należy mieć na uwadze, że w myśl art. 3a u.k.s. kurator zawodowy, wykonując czynności służbowe poza siedzibą zespołu kuratorskiej służby sądowej, kurator społeczny, wykonując swoje zadania, oraz aplikant kuratorski, odbywając szkolenie praktyczne poza siedzibą zespołu kuratorskiej służby sądowej, są obowiązani okazać legitymację służbową w taki sposób, aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować numer legitymacji i nazwę organu, który wydał legitymację, oraz nazwisko kuratora lub aplikanta. Niezbędne jest zatem wprowadzenie zmian dotyczących legitymacji kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich w taki sposób, aby możliwe było ustanowienie tych legitymacji dokumentami publicznymi na podstawie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych², a więc m.in. wprowadzenie obowiązku określenia wzorów tych dokumentów w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 u.k.s. Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i złożenia egzaminu kuratorskiego. W przepisie tym ustawodawca zastosował koniunkcję przez użycie spójnika „i”, co oznacza, że Minister Sprawiedliwości może zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i jednocześnie zwolnić ze złożenia egzaminu kuratorskiego. Tymczasem praktyka wskazuje na potrzebę przyznania Ministrowi Sprawiedliwości również prawa do zwolnienia aplikanta kuratorskiego jedynie z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, umożliwiając aplikantowi, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wcześniejsze przystąpienie do egzaminu kuratorskiego.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1095, z 2025 r. poz. 620 oraz z 2026 r. poz. 26.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1669 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 1881.

Na tle regulacji zawartej w art. 14 ust. 4 u.k.s. pojawiają się wątpliwości interpretacyjne związane z tym, czy dodatek specjalny może być przyznany przed faktycznym wykonaniem obowiązków służbowych lub innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków, o których mowa w tym przepisie, czy też warunkiem przyznania tego dodatku jest upływ okresu, za który ten dodatek miałby być przyznany. Jednakże dodatek specjalny ma charakter rekompensacyjny za ponadnormatywny wkład pracy. Nie jest to dodatek w stałej wysokości, gdyż zgodnie z omawianym artykułem może on być przyznany do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego. Jego wysokość podlega więc różnicowaniu. Określenie jego wysokości przed realizacją obowiązków wynikających z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków nie wydaje się racjonalnym i słusznym rozwiązaniem, tym bardziej, że przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności, co nie jest możliwe do ustalenia w momencie wydania polecenia służbowego kuratorowi zawodowemu przez przełożonego.

Przepis art. 14 ust. 7 u.k.s. zawiera upoważnienie do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia określającego mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawek dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowych warunków przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego. Zagadnienia, o których mowa w tym przepisie, nie mają charakteru horyzontalnego, uzasadniającego kompetencję Rady Ministrów w tym zakresie. Ponadto umocowanie Rady Ministrów do wydania aktu wykonawczego wydłuża procedurę jego przyjęcia w stosunku do sytuacji, gdyby organem upoważnionym był Minister Sprawiedliwości.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 u.k.s. Minister Sprawiedliwości może delegować kuratora zawodowego, za jego zgodą, do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych, na czas określony nie dłuższy niż 2 lata albo na czas nieokreślony. Ograniczenie możliwości delegowania kuratorów sądowych wyłącznie do czynności administracyjnych związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych uniemożliwia szersze wykorzystanie wiedzy, doświadczenia i kompetencji kuratorów zawodowych w obszarze funkcjonowania kurateli sądowej.

Art. 35a ust. 5 w zw. z art. 35a ust. 3 u.k.s. stanowi, że lustracja i wizytacja to czynności jedynie z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego prezesa sądu apelacyjnego nad działalnością prezesów sądów okręgowych w zakresie działalności kuratorów sądowych na obszarze apelacji. W myśl art. 35a ust. 6 u.k.s. ten charakter dotyczy wizytacji i lustracji kuratora okręgowego i to czynności planowych, jak i doraźnych. Zgodnie natomiast z art. 35a ust. 7 u.k.s. prezes sądu okręgowego może zarządzić wizytację lub lustrację doraźną. Stosownie do art. 35a ust. 9 u.k.s. lustrację bądź wizytację kuratora okręgowego przeprowadza prezes sądu okręgowego. Uznanie art. 37a ust. 7 u.k.s. za samoistną podstawę do zarządzenia lustracji bądź wizytacji doraźnej przez prezesa sądu okręgowego prowadzi do uznania, że prezes sądu okręgowego może zarządzić przeprowadzenie czynności z zakresu nadzoru administracyjnego prezesa sądu apelacyjnego i to w dodatku czynności, którą formalnie sam przeprowadza. Jest to sytuacja wątpliwa, którą należy naprawić celem przeciwdziałania ryzyku kwestionowania formalnej poprawności wizytacji lub lustracji działalności kuratora okręgowego.

Na mocy art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s. komisja egzaminacyjna składa się z czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów. Wskazywanie przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów do komisji egzaminacyjnej należy do zadań Krajowej Rady Kuratorów i wynika z art. 46 ust. 1 pkt 10 u.k.s. Powstaje jednak wątpliwość, kto może być takim przedstawicielem. Konieczne jest doprecyzowanie, że komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady.

Celów zamierzonych przez ustawę nie uda się osiągnąć w inny sposób niż przez jej zmianę w projektowany sposób.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze powyższe, projektowana ustawa zakłada:

- wprowadzenie do u.k.s. zmian dotyczących legitymacji kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich (dodanie w zmienianej ustawie art. 3b–3g i uchylenie art. 104 mających na celu jednoznaczne:
 - 1) wskazanie, że kuratorowi zawodowemu, kuratorowi społecznemu i aplikantowi kuratorskiemu wydaje się legitymację służbową i określenie danych, które ona zawiera,
 - 2) określenie organów właściwych w sprawach dotyczących wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz okoliczności uzasadniających jej wymianę lub zwrot,

3) określenie obowiązku dbania przez posiadaczy o należyty stan legitymacji służbowych, a także ich ochrony przed uszkodzeniem, zniszczeniem albo utratą,

– z jednoczesnym przekazaniem do określenia w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości wzoru legitymacji służbowej, sposobu postępowania w przypadku wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz terminu ważności legitymacji służbowej kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego (konsekwencją tego będzie możliwość ustanowienia ww. legitymacji dokumentami publicznymi na podstawie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych oraz zmiana formy legitymacji służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego);

- umożliwienie zwolnienia przez Ministra Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, bez jednoczesnego zwolnienia ze złożenia egzaminu kuratorskiego (w konsekwencji proponuje się zmianę wynikową w art. 80 ust. 1a u.k.s.);
- zmianę art. 14 ust. 4 u.k.s. przez precyzyjne wskazanie, że dodatek specjalny kuratorowi zawodowemu, w tym rzecznikowi dyscyplinarnemu, może być przyznany za okres wykonywania zadań wynikających z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub z tytułu wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany, a także usunięcie błędu językowego przez zastąpienie wyrazu „wykonywanie” wyrazem „z tytułu wykonywania”;
- zastąpienie w art. 14 ust. 7 u.k.s. wyrazów „Rada Ministrów” wyrazami „Minister Sprawiedliwości” – zmieni się organ upoważniony do wydania rozporządzenia określającego mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego;
- zmianę art. 31 ust. 1 u.k.s., umożliwiającą delegowanie kuratora zawodowego – za jego zgodą – do wykonywania czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej, a więc także tych wykraczających poza nadzór nad pracą kuratorów sądowych, oraz usunięcie pojawiających się wątpliwości w zakresie możliwości powierzenia kuratorowi zawodowemu, zgodnie z obowiązującym przepisem art. 31 ust. 2 u.k.s., obowiązków na stanowiskach urzędniczych innych niż stanowisko głównego specjalisty czy naczelnika wydziału, czyli np. dyrektora departamentu albo zastępcy dyrektora departamentu. Rozszerzenie zakresu możliwych do realizacji zadań pozwoli na szersze wykorzystanie wiedzy, doświadczenia i kompetencji kuratorów zawodowych, którzy mogą wnieść istotny wkład merytoryczny m.in. w procesy dotyczące kształtowania polityki karnej, wykonywania orzeczeń sądowych oraz innych obszarów działalności Ministerstwa Sprawiedliwości związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej. Rozwiązanie to umożliwi efektywniejsze wykorzystanie potencjału zawodowego kuratorów sądowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, np. w zakresie projektów finansowanych ze środków europejskich, w tym finansowanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego;
- zmianę art. 35a ust. 5 u.k.s. w celu wyeliminowania wątpliwości w zakresie umocowania prezesa sądu okręgowego do zarządzenia doraźnej wizytacji lub lustracji działalności kuratora okręgowego lub zespołu kuratorskiej służby sądowej. Projektowane brzmienie przepisu jednoznacznie wskazuje, że wizytacja i lustracja są czynnościami zarówno z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością prezesów sądów okręgowych w zakresie działalności kuratorów sądowych na obszarze apelacji – sprawowanego przez prezesa sądu apelacyjnego, jak również z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością kuratora okręgowego – sprawowanego przez prezesa sądu okręgowego;
- doprecyzowanie treści przepisu art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s., poprzez wskazanie, że komisja egzaminacyjna składa się z czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady;
- wprowadzenie regulacji, w myśl której członkowi komisji egzaminacyjnej przysługuje w związku z udziałem w pracach tej komisji zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Ponadto proponuje się, że do kuratorów sądowych, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy zostali delegowani do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Jednocześnie przedmiotowy projekt przewiduje, że legitymacje służbowe kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych i aplikantów kuratorskich wydane do dnia 31 grudnia 2026 r. i których ważność przedłużono na rok 2027 oraz legitymacje służbowe kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych i aplikantów kuratorskich wydane w okresie od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 marca 2027 r., zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2027 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozwiązania ze względu na stopień szczegółowości nie były poddawane analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kuratorzy zawodowi	ok. 5000 osób	Mały rocznik statystyczny Polski 2025	– precyzyjne wskazanie, że dodatek specjalny może być przyznany za okres wykonywania zadań wynikających z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub z tytułu wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany; – możliwość delegowania kuratora zawodowego – za jego zgodą – do wykonywania czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości związanych w szczególności z funkcjonowaniem kurateli sądowej, a więc także tych wykraczających poza nadzór nad pracą kuratorów sądowych, oraz usunięcie pojawiających się wątpliwości w zakresie możliwości powierzenia kuratorowi zawodowemu, zgodnie z obowiązującym przepisem art. 31 ust. 2 u.k.s., obowiązków na stanowiskach urzędniczych innych niż stanowisko głównego specjalisty czy naczelnika wydziału, czyli np. dyrektora departamentu albo zastępcy dyrektora departamentu; – doprecyzowanie, że członkiem komisji egzaminacyjnej składającej się z czterech osób, poza co najmniej jednym przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości, jest co najmniej jeden przedstawiciel Krajowej Rady Kuratorów będący delegatem do tej Rady; – wprowadzenie regulacji, w myśl której członkowi komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów; – zmiana formy legitymacji służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego z obowiązującej

			formy książeczkowej oraz umożliwienie ustanowienia ich dokumentami publicznymi.
Kuratorzy społeczni	15 850	Ministerstwo Sprawiedliwości	– zmiana formy legitymacji służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego z obowiązującej formy książeczkowej oraz umożliwienie ustanowienia ich dokumentami publicznymi.
Aplikanci kuratorscy	122	Ministerstwo Sprawiedliwości	– wprowadzenie możliwości zwolnienia przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu okręgowego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, bez jednoczesnego zwolnienia ze złożenia egzaminu kuratorskiego; – zmiana formy legitymacji służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego z obowiązującej formy książeczkowej oraz umożliwienie ustanowienia ich dokumentami publicznymi.
Minister Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	– wprowadzenie możliwości zwolnienia na wniosek prezesa sądu okręgowego aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, bez jednoczesnego zwolnienia ze złożenia egzaminu kuratorskiego; – nadanie upoważnienia do wydawania rozporządzenia określającego mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego; – wprowadzenie upoważnienia do określania w drodze rozporządzenia wzorów legitymacji służbowej kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego, sposobu postępowania w przypadku wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz terminów ich ważności.
Rada Ministrów	1		– zniesienie upoważnienia do wydawania rozporządzenia określającego mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego.
Prezesi sądów okręgowych	47	Informacja ogólnodostępna	– możliwość złożenia wniosku o zwolnienie przez Ministra Sprawiedliwości aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, bez jednoczesnego

			zwolnienia ze złożenia egzaminu kuratorskiego; – wyeliminowanie wątpliwości w zakresie umocowania prezesa sądu okręgowego do zarządzenia doraźnej wizytacji lub lustracji działalności kuratora okręgowego lub zespołu kuratorskiej służby sądowej.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach opiniowania projekt otrzymały:

- 1) Krajowa Rada Kuratorów;
- 2) sądy apelacyjne;
- 3) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
- 4) NSZZ „Solidarność”;
- 5) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 6) Forum Związków Zawodowych;
- 7) Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych;
- 8) Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa i Prokuratury;
- 9) NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości;
- 10) Krajowa Rada Związku Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Kuratorów Sądowych KNSZZ „Ad Rem”;
- 12) Krajowy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Ad Rem”.

W ramach konsultacji publicznych projekt otrzymały:

- 1) Krajowe Stowarzyszenie Zawodowych Kuratorów Sądowych;
- 2) Śląskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych AUXILIUM;
- 3) Dolnośląskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych Frontis;
- 4) Pomorskie Stowarzyszenie Zawodowych Kuratorów Sądowych;
- 5) Krakowskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych.

Termin na zajęcie stanowiska w ramach opiniowania został wyznaczony na 30 dni, natomiast w ramach konsultacji publicznych – na 21 dni.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki																				
Źródła finansowania	Projektowana zmiana wywoła skutki finansowe dla części 15 budżetu państwa – Sądy powszechne związane z kosztem zapłaty przez emitenta legitymacji służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego podmiotowi zewnętrznemu za wytworzenie takich dokumentów zabezpieczonych w odpowiedni sposób przed fałszerstwem, a także wprowadzenie regulacji, w myśl której członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju w związku z udziałem w pracach tej komisji.																			
	Szacunkowe skutki finansowe wejścia w życie projektowanego aktu dla części 15 budżetu państwa – Sądy powszechne mogą wynieść około 3 321 tys. zł i zostaną sfinansowane w ramach środków zabezpieczonych w budżecie części 15 Sądy powszechne i nie będą powodowały potrzeby planowania dodatkowych środków budżetowych ponad dotychczas posiadane w tej części budżetowej zarówno w roku bieżącym i w latach przyszłych.																			
	Wydatki z tytułu dodatków specjalnych za dany rok będą rozliczane w ramach budżetu przyznanego na ten rok i nie będą przechodziły na nowy rok oraz nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o nowe środki.																			
	Rozszerzenie możliwości delegowania kuratorów sądowych do wykonywania innych czynności administracyjnych związanych w szczególności z funkcjonowaniem kurateli sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości nie będzie podstawą do ubiegania się o nowe środki.																			
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Legitymacje kuratorów i aplikantów kuratorskich.																			
	Dla oszacowania hipotetycznych skutków finansowych związanych z legitymacjami kuratorów i aplikantów kuratorskich <u>przyjęto założenie</u> , że legitymacja kuratora sądowego i aplikanta kuratorskiego <u>zostanie zaliczona do dokumentów publicznych kategorii drugiej, a jej forma będzie, co do zasady, odpowiadała formie legitymacji sędziowskiej</u> .																			
	Wobec tej klasy dokumentów publicznych przewidziano specjalne wymogi w zakresie sposobu zabezpieczeń przed fałszerstwem określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie wykazu minimalnych zabezpieczeń dokumentów publicznych przed fałszerstwem ³ .																			
	Aktualnie obowiązujący dokument legitymacji służbowej sędziego został określony zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej sędziego ⁴ .																			
	Legitymacja jest wydawana w formie karty w formacie ID-1 (85,60 × 53,98 mm), może być wydawana również w wersji zaopatrzonej w warstwę elektroniczną w postaci warstwy bezstykowej (inletu) oraz chipa stykowego. Legitymacja jest wykonana z poliwęglanu, zaś personalizacja jest wykonana techniką grawerowania laserowego.																			
Zgodnie z posiadanymi danymi koszt jednostkowy wytworzenia takiej legitymacji, jej personalizacji oraz wysłania – przy produkcji i personalizacji minimum 1000 sztuk – wynosi obecnie <u>ok. 140 zł</u> . Stąd też na potrzeby poniższych wyliczeń przyjęta została tożsama kwota.																				
W oparciu o ww. koszt jednostkowy legitymacji oraz biorąc pod uwagę liczbę osób, którym byłyby wydawane legitymacje kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich w latach 2027-2031, w poniższej tabeli zostały przedstawione szacunkowe skutki finansowe dla części 15 budżetu państwa – Sądy powszechne związane z kosztami wytworzenia, personalizacji i wysłania ww. legitymacji.																				
<table><tr><td>Rok</td><td>Liczba legitymacji (szt.)</td><td>Kwota ogółem (140 zł/ szt.)</td></tr><tr><td>2027</td><td>20 831</td><td>2 916 340</td></tr><tr><td>2028</td><td>771</td><td>107 940</td></tr></table>												Rok	Liczba legitymacji (szt.)	Kwota ogółem (140 zł/ szt.)	2027	20 831	2 916 340	2028	771	107 940
Rok	Liczba legitymacji (szt.)	Kwota ogółem (140 zł/ szt.)																		
2027	20 831	2 916 340																		
2028	771	107 940																		

³ Dz. U. poz. 1456.

⁴ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 124.

2029	771	107 940
2030	771	107 940
2031	771	107 940

Przedstawiając powyższe należy stwierdzić, że wydatki związane z wytworzeniem, personalizacją i wysłaniem ww. legitymacji kuratorów i aplikantów kuratorskich (23 915 szt. w okresie 5 lat) łącznie w okresie 5 lat oszacowane zostały na poziomie 3 348 tys. zł, co stanowi średnio 669 tys. zł rocznie.

Jednocześnie należy podkreślić, że powyższe wyliczenia stanowią jedynie prognozę, która może ulec znaczącej zmianie w przypadku przyjęcia innych założeń dotyczących legitymacji kuratorskich.

Zwrot kosztów podróży i noclegów członkom komisji egzaminacyjnej w związku z udziałem w pracach tej komisji.

Zgodnie z projektowanym art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s. komisja egzaminacyjna składa się z czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady.

Natomiast projektowany art. 79 ust. 5 u.k.s. stanowi, że członkowi komisji egzaminacyjnej przysługuje w związku z udziałem w pracach tej komisji zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 u.k.s. egzamin kuratorski przeprowadza się 4 razy w roku w terminach wyznaczonych przez Ministra Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Rektora-Komendanta uczelni.

Ze względu na fakt, iż wprowadzany przepis stanowi nowe rozwiązanie, nie jest możliwe dokładne oszacowanie rzeczywistej liczby osób, która będzie korzystać z przysługującego zwrotu kosztów podróży i noclegów. Jednakże biorąc pod uwagę, że członków komisji jest 4, a przedmiotowy egzamin odbywa się 4 razy w roku, to omawiany zwrot kosztów podróży i noclegów może przysługiwać maksymalnie 16 osobom w skali roku.

Zatem biorąc pod uwagę powyższe założenia można wnioskować, że skutki finansowe związane z wprowadzeniem ww. regulacji, w myśl której członkowi komisji egzaminacyjnej przysługuje w związku z udziałem w pracach tej komisji zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, będą niewielkie, w związku z czym nie zostały uwzględnione w powyższej tabeli.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art.						

		66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826).
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby z niepełnosprawnością i starsze	Dzięki wprowadzonym zmianom osoby zainteresowane będą miały ułatwioną możliwość zapoznania się z danymi umieszczonymi w legitymacji służbowej kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego, takimi jak numer legitymacji, nazwa organu, który ją wydał, czy nazwisko kuratora lub aplikanta. Ponadto polepszeniu może ulec sytuacja finansowa rodzin członków komisji egzaminacyjnej, którym przyznane zostało prawo do zwrotu kosztów podróży i noclegów w związku z udziałem w pracach tej komisji. Proponowane zmiany przyczynią się również do efektywniejszego wykorzystania potencjału zawodowego kuratorów sądowych na poziomie centralnym.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie ustawy nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, jak również nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Projektowana regulacja będzie miała wpływ na zwiększenie liczby procedur i dokumentów w związku z wprowadzeniem upoważnienia dla Ministra Sprawiedliwości do określania, w drodze rozporządzenia, wzorów legitymacji służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego, sposobu postępowania w przypadku wymiany, zwrotu lub utraty legitymacji służbowej oraz terminów ich ważności, a także możliwością zwolnienia przez Ministra Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, bez jednoczesnego zwolnienia ze złożenia egzaminu kuratorskiego.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy, jednakże może mieć wpływ na zwiększenie efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej. Proponowane zmiany przyczynią się do zwiększenia elastyczności w zakresie organizacji pracy urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości oraz umożliwią efektywniejsze wykorzystanie potencjału zawodowego kuratorów sądowych na poziomie centralnym.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów dotyczących legitymacji służbowych, które wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2027 r.		

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
—

RAPORT Z KONSULTACJI
projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (UD264)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania oraz informacje o okresie ich przeprowadzenia i terminie wyznaczonym do zajęcia stanowiska

Projekt ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (UD264) został, w dniu 2 września 2025 r., skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do podmiotów wymienionych w pkt 5 Oceny Skutków Regulacji. Wyznaczony termin do złożenia stanowisk w ramach konsultacji publicznych wynosił 21 dni, a opinii – 30 dni. W toku konsultacji publicznych i opiniowania uwagi do projektu zgłosili Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie, Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie, Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie, Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach, Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych, Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem” oraz osoba fizyczna (kurator sądowy).

Zgłoszone w ramach konsultacji publicznych i opiniowania uwagi zostały omówione w załączonej tabeli uwag.

2. Przedstawienie wyników konsultacji projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymagał zasięgnięcia opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Tabela uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (UD264) zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych i opiniowania

Lp.	Organ/podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Stanowisko MS
1.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 5 ust. 2	Przyjęte w projekcie rozwiązanie w żaden sposób nie wpływa na status aplikanta po zakończeniu aplikacji a przed przystąpieniem do egzaminu. Formalnie aplikacja została zakończona, czy to z upływem ustawowego czasu jej trwania czy też na skutek zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, aplikant oczekuje już tylko na egzamin. Jak w okresie oczekiwania ustawodawca widzi rolę takiego aplikanta w zespole? Czy w dalszym ciągu w okresie od zakończenia aplikacji do czasu egzaminu aplikant ma patrona? Pod rozwałę należy wziąć zwiększenie częstotliwości egzaminów, a przynajmniej odejście od sztywnego określenia ze egzamin odbywa się 4 razy w roku - (zmiana art. 80)	Uwaga nieuwzględniona. 1. Status aplikanta po zakończeniu aplikacji, a przed przystąpieniem do egzaminu kuratorskiego, nie jest przedmiotem projektu ustawy. Ponadto uwaga w tej części ma postać wystąpienia o interpretację przepisów prawa. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że status aplikanta kuratorskiego jest nierozzerwalnie związany z trwającym stosunkiem pracy. Oznacza to, że pracownik ten zachowuje status aplikanta przez cały okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej w celu odbycia aplikacji kuratorskiej, nawet po uzyskaniu potwierdzenia, odbycia aplikacji kuratorskiej, o którym mowa w art. 75 ust. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych, zwanej dalej „u.k.s.”. Zgodnie z art. 73 ust. 1 i 1a u.k.s., prezes sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego, zatrudnia aplikanta kuratorskiego na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas określony, uwzględniając możliwość jej rozwiązania przed upływem terminu. Przy określaniu czasu trwania tej umowy bierze się pod uwagę okres trwania aplikacji, czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu kuratorskiego i uzyskania jego wyniku. Zatem „czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu” to czas przygotowania do egzaminu po zakończonej aplikacji. Zakres czynności winien mu to przygotowanie umożliwiać. W szczególności aplikant powinien przygotowywać projekty pism procesowych, do których

				przygotowania upoważniony jest kurator sądowy (przygotowanie do egzaminu pisemnego). 2. Kwestia dotycząca zwiększonej częstotliwości egzaminów kuratorskich wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
2.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 14 ust. 4	Istnieje ryzyko, że zmiana skutkować będzie możliwością przyznania dodatku dopiero po wykonanej pracy, która może trwać wiele miesięcy (w przypadku długich nieobecności chorobowych, wychowawczych itp.). Powinna być możliwość przyznania po przepracowanym miesiącu (lub proporcjonalnie w momencie wykonywania dodatkowych zadań poniżej miesiąca). Jednocześnie przed rozpoczęciem zwiększenia obowiązków służbowych kurator winien wiedzieć w jakiej wysokości ma otrzymać dodatek specjalny i tą informację powinien otrzymać na piśmie wraz z polecaniem wydanym przez przełożonego. <u>Reasumując dodatek przyznaje się na czas zwiększonych obowiązków, ale płatny jest za miesiąc, w którym kurator miał zwiększony zakres obowiązków.</u> Ponadto zwiększenia wymaga wysokość dodatku specjalnego. Obecne określenie go na maksymalnej wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego jest zdecydowanie za niskie i niejednokrotnie nieproporcjonalne do nakładu pracy jaki podejmują kuratorzy w ramach wykonywani zwiększonych obowiązków. Proponujemy zwiększenie dodatku do m.in. 60% wynagrodzenia zasadniczego. Pracodawca	Uwaga nieuwzględniona. 1. Pierwotna propozycja brzmienia przepisu art. 14 ust. 4 u.k.s., ze względu na uwagę zgłoszoną przez Ministra Finansów i Gospodarki, została zmieniona przez projektodawcę na następującą: „4. Kuratorowi zawodowemu, w tym rzecznikowi dyscyplinarnemu, może być przyznany przez prezesa właściwego sądu, na czas określony, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego, za okres wykonywania tych zadań, w ramach posiadanych środków określonych na wynagrodzenia osobowe kuratorów zawodowych.”. Mimo powyższej modyfikacji, cel interwencji legislacyjnej pozostaje ten sam. Zmiana brzmienia art. 14 ust. 4 u.k.s. polega na dodaniu po wyrazach „40 % wynagrodzenia zasadniczego” przecinka oraz wyrazów „za okres wykonywania tych zadań”. Wiąże się ona z koniecznością usunięcia pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych związanych z tym, czy dodatek specjalny może być przyznany przed faktycznym wykonaniem obowiązków służbowych lub innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków, o których mowa w tym przepisie, czy też warunkiem przyznania tego dodatku jest upływ okresu, za który

			wraz z przełożonymi kuratora ma wtedy większą możliwość rozdzielania zadań na większą ilość kuratorów, oraz to pozwoli bardziej zachęcić kuratorów do wykonywania zwiększonych obowiązków.	ten dodatek miałby być przyznany. W związku z tym istnieje konieczność precyzyjnego wskazania na poziomie u.k.s., że dodatek specjalny przyznaje się „za okres wykonywania tych zadań”, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany. Zmiana ta jest w pełni celowa i merytorycznie uzasadniona. Ma przede wszystkim charakter porządkujący. Dotychczasowe przepisy wykonawcze – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie wynagrodzeń kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, zwane dalej „rozporządzeniem”, już w praktyce stosowały zasadę wypłaty „za” miesiąc (tj. wstecz). Zgodnie bowiem z § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia dodatek specjalny przyznaje się za miesiąc, w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności. Zasada wypłaty „za” miesiąc (tj. wstecz) wynika z konieczności rzetelnej wyceny pracy wiążącej się ze zwiększonym zakresem obowiązków służbowych lub wykonywaniem innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Niemożliwe jest bowiem precyzyjne oszacowanie z góry rzeczywistej skali trudności i czasochłonności dodatkowych, przejętych przez kuratora obowiązków (np. w przypadku długotrwalej nieobecności innego kuratora). Rozwiązanie przewidziane w projektowanej ustawie usuwa
--	--	--	---	--

				pojawiające się wątpliwości występujące na tle stosowania przepisu ustawowego w kontekście niezbędnej i pożądanej w tym zakresie praktyki. Dodatek specjalny ma charakter rekompensacyjny za ponadnormatywny wkład pracy. Nie jest to dodatek w stałej wysokości, gdyż zgodnie z art. 14 ust. 4 u.k.s. może on być przyznany do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego. Jego wysokość podlega więc różnicowaniu. Określenie jego wysokości przed realizacją obowiązków wynikających z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków nie wydaje się racjonalnym i słusznym rozwiązaniem, tym bardziej, że przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności, co nie jest możliwe do ustalenia w momencie wydania polecenia służbowego kuratorowi zawodowemu przez przełożonego (por. § 5 ust. 1a rozporządzenia). Zatem jedynym mechanizmem gwarantującym, że kurator otrzyma dodatek proporcjonalny do faktycznie poniesionego wysiłku, jest ocena post factum. Przyznanie dodatku „za okres wykonywania tych zadań”, a więc po okresie rozliczeniowym za wykonaną pracę (tj. po miesiącu, z wyjątkiem grudnia, za który dodatek specjalny powinien być przyznany i jednocześnie wypłacony w tym miesiącu), pozwala na wiarygodne oszacowanie skali przekroczenia normatywnego obciążenia tą pracą. Dodatek specjalny ma więc charakter rekompensaty zadaniowej, która musi odzwierciedlać faktycznie zrealizowane dodatkowe obowiązki służbowe lub
--	--	--	--	---

				inne czynności wykonane poza zwykłym zakresem obowiązków. Rzetelne oszacowanie stopnia obciążenia dodatkowymi obowiązkami i właściwej wysokości dodatku jest możliwe dopiero po okresie rozliczeniowym za wykonaną pracę, a nie „z góry”. Limitem czasowym, którego dotyczy uprawnienie do dodatku specjalnego, jest ostatni dzień, w którym kurator zawodowy podjął czynności wynikające z okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. 2. Zwiększenie wysokości dodatku specjalnego nie jest przedmiotem projektowanej ustawy.
3.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 14 ust. 7	Koniecznym jest, aby podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794). Kuratorska służba sądowa jest ostatnią formacją w wymiarze sprawiedliwości, której wynagrodzenie powiązane jest z kwotą bazową. Tak więc za propozycją ZOZZKS postuluję zmianę sposobu wynagradzania. Proponowana zmiana ujednolici zasady wynagradzania w wymiarze sprawiedliwości oraz zapewni stabilizację płacową kuratorskiej służby sądowej.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			Dynamika zmian kwoty bazowej nie przystaje do zmian przeciętnego wynagrodzenia, co skutkuje realnym spadkiem siły nabywczej wynagrodzeń kuratorów zawodowych. Ponadto w art. 14 proponuję dodać zapis o możliwości przyznania ryczałtu, o którym mowa w art. 14 ust 5a proporcjonalnie do wysokości dodatku specjalnego w sytuacji, w której kurator ma zwiększony zakres obowiązków związanych z wykonywaniem pracy w terenie (najczęściej zastępstwa). Obecnie przepisy przewidują możliwość przyznania dodatku specjalnego z tytułu zwiększonych obowiązków, ale nie przewidują możliwości przyznania ryczałtu za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych, wobec czego kurator, który ma zwiększony zakres obowiązków ponosi koszty pracy, a to zgodnie z kodeksem pracy leży po stronie pracodawcy.	
4.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 31 ust. 1	W przypadku delegowania zachodzi konieczność podziału dotychczasowego referatu kuratora delegowanego, gdyż w związku ze specyfiką zawodu kuratora sądowego nie istnieje możliwość zatrudnienia osoby na zastępstwo, a stan liczbowy kuratorów oraz trudności kadrowe w wielu okręgach nie pozwalają na czasowe przesunięcie kuratora z innego zespołu.	Brak merytorycznej uwagi do treści projektu.
5.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim)	Art. 5 ust. 2	Sędziowie i kuratorzy okręgu piotrkowskiego, po zapoznaniu się z projektem odnieśli się do zastąpienia w art. 5 ust. 2 słów „i złożenia egzaminu kuratorskiego” słowami „lub ze złożenia	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 5 ust. 2 u.k.s. – co zostało wskazane w uzasadnieniu do projektu – Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, może, w szczególności

		egzaminu kuratorskiego”. Celem tej zmiany, jak wskazuje uzasadnienie, jest umożliwienie Ministrowi Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu okręgowego, zwalniania aplikanta kuratorskiego wyłącznie z odbycia pozostałej części aplikacji kuratorskiej, przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku złożenia egzaminu. Zmiany mają zwiększyć efektywność naboru do kuratorskiej służby sądowej, tym niemniej zwrócić należy uwagę na brak precyzyjnych kryteriów, które wskazywałyby, w jakich sytuacjach i wobec jakich kandydatów Minister Sprawiedliwości mógłby zastosować omawiany instrument. Użyte w projekcie pojęcie „szczególnie uzasadnionych przypadków” jest ogólne i rodzi ryzyko arbitralności decyzji oraz nierównego traktowania aplikantów. Może to prowadzić do sytuacji, w której część kandydatów zostanie dopuszczona do egzaminu znacznie wcześniej, podczas gdy inni – wcale nie gorzej przygotowani – będą musieli odbyć całość aplikacji. Tego rodzaju brak transparentnych i jednolitych kryteriów osłabia zaufanie do procesu aplikacji. W kategoriach zagrożenia ocenili potencjalne obniżenie jakości praktycznego przygotowania do zawodu zauważając, iż aplikacja kuratorska nie jest wyłącznie nauką teoretyczną – jej istotą jest zdobywanie doświadczeń w pracy w terenie, w kontakcie z rodzinami, nieletnimi czy osobami skazanymi. Organizacja aplikacji kuratorskiej od 2023 roku w części	uzasadnionych wypadkach, zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i złożenia egzaminu kuratorskiego. Powyższe oznacza, że Minister Sprawiedliwości może zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i jednocześnie zwolnić ze złożenia egzaminu kuratorskiego. Projekt przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości również prawo do zwolnienia aplikanta kuratorskiego jedynie z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, umożliwiając aplikantowi wcześniejsze przystąpienie do egzaminu kuratorskiego. Wskazać należy, że zwolnienie z aplikacji lub egzaminu to dyskrecjonalne uprawnienie Ministra Sprawiedliwości (jedno z wielu występujące w kuratorskiej pragmatyce służbowej), które daje możliwość podejmowania decyzji w pewnym zakresie, mimo że przepisy nie nakładają konkretnego, sztywnego obowiązku. Pozwala to na elastyczne reagowanie na konkretne sytuacje, ale nie daje dowolności – decyzje muszą być zgodne z zasadami państwa prawa, słuszności i sprawiedliwości, a nie prywatnymi pobudkami. Podjęcie ww. decyzji uzależnione jest od wystąpienia szczególnie uzasadnionego wypadku, który wymaga wszechstronnego rozważenia, odrębnie w każdej indywidualnej sprawie. Wyrażenie „w szczególnie uzasadnionych przypadkach” jest już zawarte w obowiązującym art. 5 ust. 2 u.k.s., nie stanowi więc nowości wprowadzanej przez niniejszy projekt ustawy – wbrew sugestiom autora uwagi. Zdaniem projektodawcy, brak jest konieczności wskazywania szczegółowych przesłanek
--	--	---	--

		teoretycznej prowadzona jest przez Akademię Wymiaru Sprawiedliwości. Program aplikacji nie jawi się jako wystarczająco ujednolicony. Nie doprecyzowano w ustawie, że praca aplikantów powinna być traktowana jak praca kuratora – patrona, czyli określona wymiarem jego zadań. Aplikant „pracuje” od poniedziałku do piątku w określonych godzinach, co ogranicza tym samym prace w terenie z patronem i nie odzwierciedla w rzeczywistości wymiaru pracy. Skracanie aplikacji może grozić dopuszczeniem do egzaminu osób, które nie miały wystarczającej liczby kontaktów z realnymi sprawami, a tym samym nie poznały praktycznych mechanizmów pracy kuratora. W pracy kuratora – szczególnie w pionie rodzinnym – teoria bez praktyki jawi się jako niewystraszająca, a odpowiedzialność za podejmowane decyzje i rekomendacje jest wysoka. Należy także zwrócić uwagę, że projektowana zmiana nie odpowiada w pełni na rzeczywiste problemy kadrowe i organizacyjne kuratorskiej służby sądowej. W perspektywie oznacza, że część kadry kuratorskiej przejdzie na emeryturę i wystąpi ryzyko poważnego kryzysu kadrowego. Nawet przy wsparciu kuratorów społecznych, których praca wymaga stałej kontroli i omawiania każdej sprawy z kuratorem zawodowym, obciążenie to jest trudne do udźwignięcia. Tymczasem omawiany projekt zmian nie proponuje żadnych rozwiązań	przemawiających za zwolnieniem przez Ministra Sprawiedliwości aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej lub złożenia egzaminu kuratorskiego. Brak enumeratywnego katalogu przesłanek dla „szczególnie uzasadnionych przypadków” jest świadomym i racjonalnym działaniem ustawodawcy. Otwarta formuła umożliwi nie tylko Ministrowi Sprawiedliwości, ale także wnioskującemu prezesowi sądu okręgowego, indywidualną ocenę sytuacji nadzwyczajnych, takich jak posiadanie przez aplikanta unikalnych, a jednocześnie niezbędnych kwalifikacji lub wieloletniego doświadczenia w charakterze kuratora społecznego. Art. 5 ust. 2 u.k.s. jest wyjątkiem od zasadniczej ścieżki dostępu do zawodu. Brak doprecyzowania przesłanek obejmujących „szczególnie uzasadnione przypadki” podkreśla wyjątkowy charakter tej instytucji, zapobiegając traktowaniu zwolnienia za aplikacji jako rutynowej i jednocześnie alternatywnej drogi dostępu do zawodu. Uznaniowość wynikająca z ww. przepisu wymusza na Ministrze Sprawiedliwości i prezesie sądu okręgowego głęboką analizę danego przypadku, a nie tylko formalne spełnienie kryteriów, co – zdaniem projektodawcy – podnosi rangę i odpowiedzialność decyzji o skróceniu wymogów kwalifikacyjnych do zawodu kuratora zawodowego. Celem tego przepisu jest możliwość pozyskiwania do tej grupy zawodowej osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i wiedzę, przy jednoczesnym zabezpieczeniu wymagań niezbędnych do wykonywania zawodu kuratora sądowego.
--	--	---	--

			systemowych w zakresie obciążenia, co czyni go działaniem nieodpowiadającym na najpilniejsze potrzeby środowiska. W związku z powyższym zmiana w zakresie skrócenia mogłoby wynosić maksymalnie połowę okresu aplikacji i być dostępna wyłącznie dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie. Chodzi tu w szczególności o kuratorów społecznych, którzy np.: posiadają co najmniej pięcioletni staż i osiągają bardzo dobre wyniki potwierdzone oceną pracy kuratora społecznego przez kuratora zawodowego oraz spełniają wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 1-4. Taki model zapewniałby z jednej strony elastyczność i szybsze pozyskiwanie kadr, z drugiej gwarantowałby utrzymanie jakości przygotowania zawodowego. Propozycją środowiska kuratorskiego jest, aby w art. 5 ust. 2 znalazł się zapis wprost wskazujący na te przesłanki oraz aby przesądzono, że zwolnienie nie dotyczy egzaminu art. 80 ust. 1a. Aplikant winien przystępować do egzaminu w pierwszym możliwym terminie po odbyciu aplikacji bądź po uzyskaniu zwolnienia z jej części.	Niezależnie od powyższego należy wskazać, że dotychczasowa praktyka stosowania tego przepisu nie wskazuje na potrzebę konkretyzacji przesłanek „szczególnie uzasadnionych przypadków”. Ponadto szczegółowe regulacje prowadziłby do zbędnej kazuistyki i mogłyby paradoksalnie skutkować znacznym ograniczeniem okoliczności, w których możliwe byłoby zastosowanie do aplikanta kuratorskiego instytucji zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej lub złożenia egzaminu kuratorskiego.
6.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim)	Uwagi pozostające poza projektem	Kuratorzy przedstawiają propozycje obejmujące: – reformę naboru, ujednolicenie teoretycznie i praktyczne aplikacji, stworzenie ścieżki dla doświadczonych kuratorów społecznych, – zmiany w zakresie przepisów dotyczących standardów obciążenia,	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			– uznania zawodu kuratora, jako zawodu o szczególnym charakterze i w związku z tym zapisu o skróceniu wieku, w którym można przejść na emeryturę – dla kobiet w wieku 55 lat, dla mężczyzn w wieku 60 lat, – uznania stopnia „honorowego dyplomowanego kuratora specjalisty”, jako kolejnego stopnia awansu zawodowego lub utworzenie stopnia starszego kuratora specjalisty po 20 latach nienagannej pracy – ścieżka kariery zawodowej obecnie jawi się jako nieadekwatna do trudności wykonywanego zawodu – jeśli aplikant zda egzamin i zostanie kuratorem zawodowym, po każdych 3 latach nienagannej pracy otrzymuje kolejny stopień służbowy, praktycznie więc po 6-7 latach nienagannej, wyróżniającej się pracy kurator może otrzymać ostatni stopień awansowy, czyli kuratora specjalisty, – art. 5a ustawy - dodanie zapisu, że w przypadku nieobecności kuratora, ryczałt za używanie pojazdu prywatnego do celów służbowych wypłacony zostanie kuratorowi zastępującemu – proporcjonalnie do dni nieobecności, – wzmocnienie ochrony kuratora zawodowego przeniesionego do innego sądu na podstawie art. 34 ustawy poprzez zapis, że przeniesienie kuratora bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej, niż po upływie 3 lat od zakończenia poprzedniego przeniesienia, – dodanie w art. 34 ust.2,3 ustawy zapisu o uprawnieniu prezesa sądu okręgowego do	
--	--	--	---	--

			przeniesienia aplikanta kuratorskiego w czasie trwania aplikacji, na jego wniosek, do innego sądu rejonowego z powodu nieprzewidzianych przyczyn losowych lub potrzeb danego sądu, celem dokończenia aplikacji.	
7.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia)	Art. 14 ust. 4	Precyzyjne wskazanie, że dodatek specjalny kuratorowi zawodowemu, w tym rzecznikowi dyscyplinarnemu, przyznaje się za czas określony, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany, a także usunięcie błędu językowego przez zastąpienie wyrazu „wykonywanie” wyrazem „wykonywania” – zważyć należy, iż za dany rok kalendarzowy wydatki są rozliczane do dnia 31 grudnia więc dodatek specjalny za grudzień musi być złożony jeszcze w danym miesiącu, w którym kurator wykonuje obowiązki w ramach zastępstwa lub pełnionej funkcji.	Uwaga nieuwzględniona. Brak jest możliwości jednoznacznego określenia charakteru uwagi, nie jest bowiem jasne, czy ona wyraża zapytanie czy też stwierdzenie. Zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
8.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia)	Art. 31 ust. 1	Warto rozważyć zmianę polegającą na tym, aby oddelegowanie nie było na czas nieokreślony tylko określony z uwagi na to, iż kuratorzy sądowi wykonują też (głównie) czynności w terenie i stąd czerpią doświadczenie i wiedzę. Osoby oddelegowane na stałe do Ministerstwa przestają być praktykami, a stają się teoretykami, co uniemożliwia właściwe i transparentne reprezentowanie służby kuratorskiej.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy. Uwaga nie uwzględnia także potrzeby spójnego traktowania przedstawicieli różnych grup zawodowych w sądownictwie, wykonujących obowiązki w strukturach resortu sprawiedliwości. Przepisy art. 45 § 1, art. 77 § 1, art. 151a § 5, art. 155e § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanej dalej „u.s.p.” i art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, zwanej dalej „u.p.s.p.”, przewidują możliwość delegowania odpowiednio sędziów, asesorów sądowych,

				referendarzy i asystentów sędziów, a także urzędników sądowych – za ich zgodą – do Ministerstwa Sprawiedliwości zarówno na czas określony, jak i na czas nieokreślony. Z powyższego wynika, że ustawodawca przewidział elastyczną formę delegowania, dostosowaną do potrzeb organizacyjnych i charakteru powierzanych zadań. Nie sposób przyjąć, że kuratorzy zawodowi – jako jedna z wielu grup zawodowych funkcjonujących w strukturze sądownictwa – mieliby być traktowani mniej elastycznie lub mniej korzystnie w tym zakresie. Należy również podkreślić, że delegacja do Ministerstwa Sprawiedliwości nie oznacza ani oderwania od praktyki zawodowej, ani braku transparentności w reprezentowaniu służby kuratorskiej. Przeciwnie, obecność w strukturze Ministerstwa Sprawiedliwości kuratorów zawodowych, posiadających praktyczne przygotowanie zawodowe, umożliwia efektywne wykorzystanie ich kompetencji w realizacji zadań nadzorczych, analitycznych, legislacyjnych i konsultacyjnych związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej.
9.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Kierownicy I, II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wołominie)	Korekta art. 91, uwaga pozostająca poza projektem	Obecnie art. 91 pkt 1 ust. 2 przewiduje, że ryczałt przysługuje za „przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w sprawach o unieważnienie małżeństwa, ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa, rozwód, separację”. Zgodnie z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2022 r. w sprawie przeprowadzania wywiadów środowiskowych o nieletnich, możliwe jest zlecenie przeprowadzenia wywiadu o	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			nieletnim również kuratorowi społecznemu. W aktualnym stanie prawnym brak jest jednak podstawy do przyznania ryczałtu za tę czynność, co powoduje niespójność pomiędzy ustawą a rozporządzeniem. Proponujemy doprecyzowanie przepisu poprzez dodanie po przecinku: „przeprowadzenie wywiadu środowiskowego o nieletnim”.	
10.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Kierownicy I, II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wołominie)	Uwagi pozostające poza projektem	Projekt ustawy skupia się głównie na zmianach o charakterze administracyjno-organizacyjnym, pomijając kluczowe problemy występujące w praktyce pracy kuratorów. W szczególności nie zostały uregulowane: – kwestie związane z możliwością zlecenia społecznym kuratorom rodzinnym przeprowadzania wywiadów środowiskowych w postępowaniu rozpoznawczym oraz zasadami ich odpłatności – zagadnienia dotyczące udziału i roli kuratora w ramach orzeczonych kontaktów dziecka z rodzicem pod nadzorem kuratora. Brak ujęcia tych zagadnień powoduje, że projekt nie odpowiada na realne potrzeby środowiska kuratorskiego i nie rozwiązuje istotnych problemów praktycznych.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
11.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Kierownicy I, II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wołominie)	Uwaga pozostająca poza projektem	Projekt przewiduje, że obciążenie kierownika zespołu nie powinno być mniejsze niż 35 % średniego obciążenia w danym zespole. W naszej ocenie przyjęte rozwiązanie jest nieprecyzyjne i może prowadzić do	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			nierówności, gdyż średnia obliczana w każdym zespole będzie inna. Postulujemy, aby kryterium to zostało oparte na zasadach określonych w rozporządzeniu w sprawie standardów obciążenia pracą kuratorów, co zapewni jednolitość, przejrzystość i sprawiedliwość w przydziale obowiązków kierowniczych.	
12.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Kurator specjalista Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie)	Art. 14 ust. 4	Przepis należy pozostawić w dotychczasowym brzmieniu: na czas określony. Przyznanie dodatku specjalnego winno następować przed zdarzeniem, o którym mowa, tj. długotrwałą nieobecnością kuratora w pracy, a okoliczności przyznania dodatku winny być jedynie uprawdopodobnione, niewłaściwe jest uzależnienie dodatku od następstwa czasu w tym przypadku.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
13.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Kurator specjalista Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie)	Art. 31 ust. 1	Należy pozostawić wyrazy w dotychczasowym brzmieniu „związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych”. Delegacja kuratora do Ministerstwa Sprawiedliwości wskazuje w wystarczającym stopniu o jakie zadania chodzi, nie ma potrzeby jej rozszerzania, katalog spraw nie powinien obejmować zadań nie dotyczących kurateli, dochodziłoby w przeciwnym razie, w dużym stopniu do dowolności w delegowaniu kuratorów i nakładaniu na nich obowiązków zupełnie niezwiązanych z kuratelą.	Uwaga częściowo uwzględniona. Pierwotna propozycja brzmienia przepisu art. 31 ust. 1 u.k.s. została zmieniona przez projektodawcę na następującą: „1. Minister Sprawiedliwości może delegować kuratora zawodowego, za jego zgodą, do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej, na czas określony nie dłuższy niż 2 lata albo na czas nieokreślony.”. Projektowana zmiana brzmienia art. 31 ust. 1 u.k.s., polegająca na dodaniu przecinka po wyrazach „w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości” oraz zastąpieniu wyrazów „związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych” wyrazami „w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej”, ma na celu rozszerzenie

				możliwości delegowania kuratora zawodowego do urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Obowiązujący przepis ogranicza delegację wyłącznie do czynności związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych. Proponowana nowelizacja polega na usunięciu tego ograniczenia, umożliwiając delegowanie kuratora zawodowego – za jego zgodą – do wykonywania czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej, a więc także tych wykraczających poza nadzór nad pracą kuratorów sądowych. Rozszerzenie zakresu możliwych do realizacji zadań pozwoli na szersze wykorzystanie wiedzy, doświadczenia i kompetencji kuratorów zawodowych, którzy mogą wnieść istotny wkład merytoryczny m.in. w procesy dotyczące kształtowania polityki karnej, wykonywania orzeczeń sądowych oraz innych obszarów działalności Ministerstwa Sprawiedliwości związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej. Rozwiązanie to umożliwi efektywniejsze wykorzystanie potencjału zawodowego kuratorów sądowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, np. w zakresie projektów finansowanych ze środków europejskich, w tym finansowanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Ponadto użycie w projektowanym przepisie sformułowania „w szczególności” ma na celu usunięcie pojawiających się wątpliwości w zakresie możliwości powierzenia kuratorowi zawodowemu, zgodnie z obowiązującym przepisem art. 31 ust. 2 u.k.s., obowiązków na stanowiskach urzędniczych innych niż stanowisko głównego specjalisty czy naczelnika wydziału, czyli np. dyrektora departamentu albo zastępcy dyrektora
--	--	--	--	---

				departamentu. Literalna wykładnia art. 31 ust. 1 i 2 u.k.s. wskazuje bowiem, że kuratorowi może być powierzone stanowisko dyrektora departamentu, jeżeli w kompetencji takiej komórki organizacyjnej jest wyłącznie nadzór nad pracą kuratorów sądowych. Tymczasem w Ministerstwie Sprawiedliwości tym nadzorem zajmuje się jedynie wewnętrzna komórka organizacyjna, jaką jest Wydział Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji. Natomiast dwóch kuratorów zawodowych zajmuje obecnie stanowiska zastępców dyrektorów, odpowiednio w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji oraz Departamencie Spraw Rodzinnych i Nieletnich. Jednocześnie należy wyraźnie podkreślić, że celem proponowanej zmiany nie jest zwiększanie liczby delegacji kuratorów zawodowych. Projekt ustawy przewiduje jedynie rozszerzenie możliwości delegowania kuratora zawodowego do urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, co – w założeniu przyjętym przez projektodawcę – nie będzie wiązać się ze wzrostem liczby kuratorów delegowanych do tego urzędu. Decyzję w tym przedmiocie będzie bowiem podejmował w dalszym ciągu Minister Sprawiedliwości i nie uczyni tego bez zgody danego kuratora zawodowego. Ponadto proponowana zmiana nie ma na celu rozszerzenia katalogu zadań powierzanych delegowanym kuratorom zawodowym w sposób dowolny albo niepowiązany z ich kompetencjami zawodowymi. Przeciwnie, jej celem jest zapewnienie większej elastyczności w wykorzystywaniu wiedzy i doświadczenia kuratorów zawodowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, również w tych obszarach, które
--	--	--	--	---

				nie są bezpośrednio związane z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych, ale pozostają w związku z funkcjonowaniem kurateli sądowej.
14.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Prezes Sądu Rejonowego w Lipsku)	Art. 5 ust. 2	Doprecyzowanie co z okresem, w którym aplikant uzyska zwolnienie z aplikacji, a egzamin będzie wyznaczony np.: za dwa miesiące.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 1.
15.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Prezes Sądu Rejonowego w Lipsku)	Art. 14 ust. 4	Przepis zakłada wypłatę dodatku specjalnego po upływie okresu, za który ten dodatek może być wypłacony, będzie to skutkowało możliwością przyznania dodatku dopiero po wykonanej pracy, która może trwać wiele miesięcy (w przypadku długich nieobecności chorobowych, wychowawczych itp.). Proponowany zapis powinien zawierać implikację o konieczności przyznania po przepracowanym miesiącu (lub proporcjonalnie w momencie wykonywania dodatkowych zadań poniżej miesiąca).	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowe zagadnienie reguluje § 5 ust. 1 rozporządzenia, który stanowi, że dodatek specjalny przyznaje się <u>za miesiąc</u> , w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków.
16.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Prezes Sądu Rejonowego w Lipsku)	Art. 14 ust. 7	Koniecznym wydaje się, aby podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794).	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
17.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie	Art. 14 ust. 4	Zmiana wymaga doprecyzowania. Dodatek specjalny przysługuje także kuratorowi, który	Uwaga nieuwzględniona.

	(Zastępca Kuratora Okręgowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie)	zastępuje kierownika zespołu. Przepis, co prawda nie tworzy katalogu zamkniętego sytuacji, w których dodatek może zostać przyznany, wyszczególnia jednak sytuację, kiedy kurator <i>zastępuje osobę długotrwale nieobecną w pracy</i>. Jest to rzeczywiście jedna z najczęstszych okoliczności uzasadniających przyznanie dodatku. Drugą jednak sytuacją uzasadniającą przyznanie dodatku specjalnego jest zastępowanie przez kuratora kierownika zespołu. Do <i>ustawy o kuratorach sądowych</i> nowelizacją z 2023 roku wprowadzono zapis o zastępstwie kierownika zespołu. Fakt zwiększenia obowiązków kuratora w okresach pełnienia zastępstwa jest obecnie różnie interpretowany w kontekście zasadności przyznania dodatku specjalnego. Zastępstwo nie dotyczy bowiem długotrwałej nieobecności kierownika a nieobecności „zwykłych” dla pracownika, np. urlopu wypoczynkowego, wyjazdu szkoleniowego, krótkotrwałych zwolnień lekarskich, itp. W każdym zatem zespole kuratorskiej służby sądowej jest wyznaczona osoba zastępująca kierownika, która z tego tytułu nie otrzymuje dodatku. Nie budzi wątpliwości, że w okresach, kiedy kurator zastępuje kierownika ma zwiększony zakres obowiązków. Skoro jednak przepis jest nowelizowany i wymienia jedną z okoliczności uzasadniających przyznanie dodatku specjalnego („za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy”), to zasadne wydaje się wyeliminowanie wątpliwości, co do	Projektodawca nie przewiduje zmiany brzmienia art. 14 ust. 4 u.k.s. w zakresie wskazanym przez autora uwagi.
--	--	--	---

			możliwości przyznania dodatku specjalnego także dla osób zastępujących kierowników poprzez dodanie po słowach: „w tym za zastępowanie” zapisu: „kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej lub osoby długotrwale (...)”.	
18.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (Zastępca Kuratora Okręgowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie)	Art. 104	Zwrócono uwagę, iż zmiana ta jest zasadna co do meritum, bowiem przepis odnosi się do danych zawartych w legitymacji kuratora zawodowego, społecznego oraz aplikanta kuratorskiego. Pojawiło się jednak pytanie czy konieczne jest tak obszerne uregulowanie dotyczące kwestii technicznych w akcie prawnym o randze ustawy a nie rozporządzenia, do którego odnosi się art. 104 ust. 5.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy materia odnosząca się do danych zawartych w legitymacjach służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego oraz aplikanta kuratorskiego, jest materią ustawową.
19.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej)	Art. 5 ust. 2	Obowiązujący przepis brzmi „ <i>Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i złożenia egzaminu kuratorskiego</i> ”. Zastąpienie wyrazów „i złożenia egzaminu kuratorskiego” na „lub ze złożenia egzaminu kuratorskiego”, w ocenie Kuratora Okręgowego, nie daje jednoznacznej informacji o tym, że po zwolnieniu aplikanta z pozostałej do odbycia aplikacji będzie musiał on przystąpić do egzaminu kuratorskiego. Przepis po ewentualnej zmianie mylnie sygnalizuje o możliwości skrócenia aplikacji lub zwolnienia z egzaminu.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy wątpliwości dotyczące projektowanego brzmienia nie są uzasadnione. Spójnik „lub” ma znaczenie alternatywy nierozłącznej, w przepisach prawa daje organowi lub stronie możliwość wyboru, nie wykluczając zastosowania więcej niż jednej opcji, co oznacza, że spełniona może być jedna z przesłanek, druga lub obie naraz.

20.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie)	Art. 5 ust. 2	Zapis ten umożliwi skrócenie aplikacji i stworzy możliwość przystąpienia aplikanta do egzaminu we wcześniejszym terminie. Dotychczas aplikant po zakończeniu rocznej aplikacji niejednokrotnie oczekiwał na termin egzaminu nawet przez dwa miesiące. Rodziło to wiele pytań co do możliwości przedłużenia umowy o pracę, jej formy oraz zakresu obowiązków pracownika w tym okresie. Zmiana ta wpłynie na racjonalne zagospodarowanie czasu pracy pracownika oraz właściwą organizację pracy w zespołach kuratorskich z zachowaniem płynności wykonywanych postępowań, przy jednoczesnym zmniejszeniu potencjalnej przewlekłości postępowania.	Brak krytycznej uwagi do treści projektu.
21.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie)	Art. 14 ust. 4	Zaproponowana natomiast zmiana brzmienia art. 14 ust. 4 polegająca na zastąpieniu przyimka „na” w wyrażeniu „na czas” poprzez przyimek „za” może skutkować dolegliwością polegającą na interpretacji, że dodatek specjalny przysługujący z tytułu wykonywania czynności za długotrwale nieobecnego kuratora zawodowego zawnioskowany, a następnie zrealizowany będzie po faktywnym zakończeniu okresu zastępstwa, a więc w przypadku długotrwałych zwolnień lekarskich z powodu choroby przewlekłej lub ciąży okres ten może wynosić nawet 6 miesięcy do 9 miesięcy lub więcej. Tym samym wypłacenie dodatku specjalnego następowalby po upływie tego czasu, a zatem kurator wykonujący zastępstwo w sposób nieuzasadniony musiałby oczekiwać na	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy, szczegółowy sposób przyznawania i rozliczania dodatku specjalnego nie stanowi materii, która powinna być uregulowana w u.k.s. Wskazuje na to brzmienie art. 14 ust. 7 u.k.s., zgodnie z którym Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego, uwzględniając rangę zawodu kuratora. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że żaden przepis u.k.s. ani rozporządzenia nie wskazuje, że w przypadku długotrwałego okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub długotrwałego wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków dodatek specjalny jest przyznawany i wypłacany dopiero po

			wypłatę dodatku przez kilka miesięcy. Istnieje ryzyko, że przy zachowaniu dyscypliny budżetowej sąd może nie posiadać środków na wypłatę dodatku specjalnego po upływie tak długiego czasu. Zaproponowana zmiana nie jest dość precyzyjna i budzi wątpliwość oraz obawy o możliwe dowolne nadinterpretacje, stosowanie ze szkodą dla kuratora zawodowego, który realizuje powierzone mu zadania w ramach okresowego zwiększenia obowiązków w każdym miesiącu.	upływie tego czasu, a więc np. po zakończeniu wielomiesięcznego zastępowania kuratora nieobecnego w pracy. Zgodnie natomiast z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia dodatek specjalny przyznaje się za miesiąc , w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Biorąc to pod uwagę należy uznać, że dodatek specjalny powinien być zasadniczo przyznawany bezpośrednio po upływie miesiąca, w którym wystąpiły przesłanki jego przyznania. Jeżeli okresowe zwiększenie zakresu obowiązków służbowych lub wykonywanie innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków obejmowało okres dłuższy niż miesiąc, generalnie dodatek ten powinien być przyznawany i rozliczany co miesiąc. W pozostałym zakresie zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
22.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 14 ust. 4	Art. 14 ust. 4 ustawy, w którym projekt przewiduje zmiany w przyznawaniu dodatku specjalnego. Zastrzeżenia budzi użycie w ustawie słowa „może być przyznany”. Projektowana zmiana nie uwzględnia w należyty sposób dodatkowego zakresu czynności służbowych kuratora, za które kurator miałby otrzymać dodatek. Przepis nie do końca również precyzuje, Prezes, którego Sądu jest właściwy przy przyznawaniu dodatku specjalnego rzecznikowi dyscyplinarnemu. W art. ust. 4, należy doprecyzować, dodatek przysługuje „za czas określony” rozwiewa wątpliwości interpretacyjne. Jednak jego wypłata, po	Uwaga nieuwzględniona. Intencją projektodawcy nie jest zmiana charakteru dodatku specjalnego z fakultatywnego na obligatoryjny. Naliczenie pracownikowi wszystkich składników wynagrodzenia jest jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy, wynikającym z art. 85 § 2 i art. 94 pkt 5 Kodeksu pracy. Dodatkiem do wynagrodzenia zasadniczego za pracę kuratora zawodowego, wynikającym z przepisu art. 14 ust. 4 u.k.s., jest niewątpliwie dodatek specjalny. Jeżeli stosunek pracy zawodowego kuratora sądowego realizowany jest w sądzie rejonowym, o przyznaniu kuratorowi dodatku specjalnego będzie decydował,

			zakończonym czasem długim okresie, osłabia motywację do podejmowania zastępstw i dodatkowych obowiązków. Do rozważenia pozostaje możliwość wypłaty dodatku w cyklach miesięcznych oraz wprowadzić umocowania prawnego do składania wniosku o przyznanie dodatku przez kuratora okręgowego lub kierownika zespołu, co zwiększa szybkość przyznawania świadczenia i zmotywuje kuratora do podejmowania zastępstw i dodatkowych obowiązków.	w imieniu pracodawcy, prezes sądu rejonowego, a w przypadku kuratora zatrudnionego w sądzie okręgowym – prezes sądu okręgowego. Zatem podmiotem właściwym do przyznawania rzecznikowi dyscyplinarnemu kuratorów sądowych dodatku specjalnego z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych będzie, zgodnie z art. 14 ust. 4 u.k.s., prezes właściwego sądu. Natomiast pod pojęciem „właściwego sądu” należy rozumieć pracodawcę kuratora. W pozostałym zakresie zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
23.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 14 ust. 7	Uwagi do artykułu wzbudza zmiana organu upoważnionego z Rady Ministrów na Ministra Sprawiedliwości usprawnia proces legislacyjny, lecz jednocześnie rodzi obawę większej uznaniowości w kształtowaniu wynagrodzeń. Brak mechanizmów gwarantujących stabilność finansową kuratorów może mieć negatywny wpływ na nabór i retencję kadry. Wprowadzenie w samej ustawie minimalnych progów mnożników lub mechanizmu waloryzacji powiązanego np. z kwotą bazową w sferze budżetowej, a także obowiązek konsultacji projektów rozporządzeń z Krajową Radą Kuratorów i organizacjami związkowymi.	Uwaga nieuwzględniona. Intencją projektodawcy jest zmiana organu wydającego rozporządzenie, o którym mowa w art. 14 ust. 7 u.k.s. Zmiana tego organu skróci znacznie czas trwania procesu legislacyjnego, np. w sytuacji podjęcia decyzji o podwyższeniu wynagrodzeń kuratorskich – co zostało wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy. Uwaga w zakresie dotyczącym obawy „większej uznaniowości w kształtowaniu wynagrodzeń” oraz braku „mechanizmów gwarantujących stabilność finansową kuratorów” jest ogólnikowa, dlatego brak jest możliwości właściwego odniesienia się do niej. Natomiast proponowana zmiana dotycząca wprowadzenia w ustawie minimalnych progów mnożników lub mechanizmu waloryzacji powiązanego, np. z kwotą bazową w sferze budżetowej, a także obowiązku konsultacji projektów rozporządzeń z Krajową Radą Kuratorów i organizacjami związkowymi, wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
24.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	Art. 31 ust. 1	Ww. artykule można dodać, iż delegowanie powinno następować po zasięgnięciu opinii	Uwaga nieuwzględniona.

	(Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)		kuratora okręgowego i kierownika zespołu, z jednoczesnym zagwarantowaniem minimalnej obsady etatowej w zespole.	Zdaniem projektodawcy przepis art. 31 ust. 1 u.k.s. nie wymaga uzupełnienia o rozwiązanie, zgodnie z którym delegowanie powinno następować po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego i kierownika zespołu, z jednoczesnym zagwarantowaniem minimalnej obsady etatowej w zespole.
25.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 79 ust. 1 pkt 2 i ust. 5	Do rozważenia należy rozszerzenie składu komisji o dodatkowego kuratora zawodowego z wieloletnim stażem, a także doprecyzowanie w ustawie lub rozporządzeniu zasad zwrotu kosztów (diety, przejazdu, noclegi) dla przejrzystości rozliczeń.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy brak jest konieczności rozszerzenia składu komisji o dodatkowego kuratora zawodowego z wieloletnim stażem. Autor uwagi nie przedstawił żadnych argumentów przemawiających za zaproponowanym przez siebie rozwiązaniem. Skoro projektowany przepis art. 79 ust. 5 u.k.s. stanowi, że zwrot kosztów podróży i noclegów przysługuje na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, nie ma potrzeby doprecyzowywania „w ustawie lub rozporządzeniu zasad zwrotu kosztów (diety, przejazdu, noclegi)”.
26.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 104	Do rozważenia należy doprecyzowanie w rozporządzeniu kwestie kosztów, technicznych standardów legitymacji i trybu postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych (zabezpieczeń przed fałszerstwem czy procedur awaryjnych w razie utraty dokumentu).	Brak krytycznej uwagi do projektu ustawy. Uwaga dotyczy aktu wykonawczego do u.k.s.
27.	Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu		Bez uwag	Brak krytycznej uwagi do projektu ustawy.

28.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Białymstoku)	Art. 104	Kuratorzy zawodowi okręgu Sądu Okręgowego w Białymstoku proponują rozważenie możliwości wprowadzenia również elektronicznej wersji dokumentu identyfikującego kuratora zawodowego, dostępnej za pośrednictwem aplikacji „mObywatel”	Uwaga nieuwzględniona. Postulat zmierzający do tego, aby kuratorowi zawodowemu była wydawana legitymacja służbowa w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel, na chwilę obecną nie jest możliwy do zrealizowania i należy go traktować jako postulat <i>de lege ferenda</i> . Podkreślić należy, że głównym celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (UD264) jest umożliwienie ustanowienia legitymacji kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich dokumentami publicznymi na podstawie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych. Natomiast wprowadzenie elektronicznej wersji dokumentu identyfikującego kuratora zawodowego, dostępnej za pośrednictwem aplikacji „mObywatel”, jest procesem wieloetapowym, który wymaga m.in. współpracy między Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Cyfryzacji, a także z prezesami sądów, którzy są podmiotami reprezentującymi pracodawców kuratorów zawodowych i jednocześnie projektowanymi organami właściwymi do wydawania legitymacji służbowych członków tej grupy zawodowej. Musi zostać wskazany i przygotowany rejestr, z którego dane do dokumentu mobilnego będą pobierane. Na chwilę obecną takiego rejestru nie ma, a danymi dotyczącymi kuratorów zawodowych dysponują ich pracodawcy, tj. sądy okręgowe i sądy rejonowe.
29.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie	Uwaga pozostająca poza projektem	Dodanie dodatkowej zmiany art. 80 ustawy o kuratorach sądowych poprzez dodanie w nim ust. 5 o treści „5. W przypadku uzyskania w pierwszym terminie z egzaminu pisemnego	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

	(Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)		oceny pozytywnej aplikant w drugim terminie składa tylko egzamin ustny.”	
30.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Uwaga pozostająca poza projektem	Dodanie dodatkowej zmiany art. 80 ustawy o kuratorach sądowych poprzez dodanie w nim ust. 6 o treści „6. W przypadku nieuzyskania w pierwszym terminie z egzaminu oceny pozytywnej aplikant kontynuuje szkolenie praktyczne. O wyborze zespołu, w którym aplikant ma kontynuować szkolenie praktyczne decyduje Kurator Okręgowy.”	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
31.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Uwaga pozostająca poza projektem	Dodanie zmiany art. 73 ust. 3 ustawy o kuratorach sądowych poprzez nadanie mu treści „3. Prezes sądu okręgowego może przedłużyć czas trwania umowy, o której mowa w ust. 1, na wniosek aplikanta, na czas niezbędny do przystąpienia do drugiego terminu egzaminu i uzyskania jego wyniku, jeżeli aplikant nie przystąpił do egzaminu z przyczyn od niego niezależnych lub nie zdał go w pierwszym terminie.”	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
32.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Art. 79 ust. 1 pkt 2	Dokonanie zmiany proponowanej zmiany art. 79 ust. 1 pkt 2 poprzez zastąpienie treści „co najmniej jednego kuratora zawodowego będącego delegatem do Krajowej Rady Kuratorów” treścią „co najmniej dwóch kuratorów zawodowych (jednego specjalisty z pionu rodzinnego i jednego specjalisty z pionu karnego)”. Ponadto Kurator Okręgowa wskazała, że Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej zgłosili potrzebę rozszerzenia zmian w kierunku zapewnienia kuratorom dostępu do stałej pomocy psychologicznej i	Uwaga nieuwzględniona. Postulat zmiany brzmienia art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s., polegający na zastąpieniu wyrazów „co najmniej jednego kuratora zawodowego będącego delegatem do Krajowej Rady Kuratorów” wyrazami „co najmniej dwóch kuratorów zawodowych (jednego specjalisty z pionu rodzinnego i jednego specjalisty z pionu karnego)”, nie został w żaden sposób uzasadniony. Brak jakiegokolwiek argumentacji uniemożliwia merytoryczne odniesienie się do tej propozycji. Natomiast analiza ww. postulatu, dokonana przez projektodawcę, nie pozwoliła na dostrzeżenie racjonalnych przesłanek, które

			superwizji (art. 17a ustawy o kuratorach sądowych) oraz profesjonalnej pomocy prawnej na zasadzie podpisania umowy przez pracodawcę na koszt pracodawcy (art. 17c ustawy o kuratorach sądowych), zredukowania procedury postępowania dyscyplinarnego wobec kuratorów sądowych, ujednolicenia procedury wypłaty ryczałtu, o którym mowa w art. 14 ust. 5a ustawy o kuratorach sądowych.	przemawiałyby za przyjęciem zaproponowanego rozwiązania. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że mając na względzie uwagę zgłoszoną przez Rządowe Centrum Legislacji, projektodawca zrezygnował z proponowanej przez siebie zmiany art. 46 ust. 1 pkt 10 u.k.s. i jednocześnie zmienił projektowane brzmienie pkt 2 w art. 79 ust. 1 u.k.s. na następujące: „2) czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady.”. Pozostała część uwagi wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
33.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Art. 31 ust. 1	Kwestia delegowania kuratorów do Ministerstwa Sprawiedliwości poprzez rozszerzenie zakresu delegowania na wszelkie czynności administracyjne (niezwiązane z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych) (art. 31 ust. 1 u.k.s.) – grozi zwiększeniem zadań i spraw pozostałych w danym zespole kuratorów. Ograniczyć delegacje do MS do wszelkich zadań administracyjnych wyłącznie do sytuacji wyjątkowych, za zgodą kuratora zawodowego, z zapewnieniem zastępstwa etatowego w zespole kuratorskim, na okres trwania delegacji.	Uwaga nieuwzględniona. Delegowanie kuratora zawodowego do Ministerstwa Sprawiedliwości nie ma żadnego wpływu na zwiększenie zadań i spraw w danym zespole. Zwiększyć się może jedynie obciążenie pracą kuratorów w tym zespole. Natomiast rozwiązania zawarte w u.k.s. gwarantują skuteczne przeciwdziałanie dysproporcjom w obciążeniu pracą. Za dbałość o równomierne obciążenie pracą kuratorów, odpowiednio w zespole albo w ramach poszczególnych zespołów kuratorskiej służby sądowej oraz między poszczególnymi zespołami tej służby w okręgu, odpowiadają bowiem: kierownik zespołu (art. 41 ust. 1 pkt 1a u.k.s.), kurator okręgowy (art. 37 ust. 1a u.k.s.) oraz prezes sądu okręgowego (art. 35a ust. 1 pkt 3 u.k.s.). W pozostałym zakresie zob. odpowiedź na uwagę nr 13.

34.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Art. 14 ust. 4	Dodatek specjalny (art. 14 pkt 4) – propozycja przyznania dodatku do wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego jest słuszna, lecz konieczne jest precyzyjne określenie kryteriów, aby uniknąć uznaniowości. Uściślić zasady przyznawania dodatków specjalnych.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga jest nieprecyzyjna i lakoniczna. Nie została zaprezentowana jakiegokolwiek argumentacja przemawiająca za uwzględnieniem zgłoszonych w niej postulatów. Z powyższych względów brak jest możliwości merytorycznego odniesienia się do tej uwagi. Ponadto należy wskazać, że uściślenie zasad przyznawania dodatku specjalnego nie stanowi materii, która powinna być uregulowana w u.k.s. Wskazuje na to brzmienie art. 14 ust. 7 u.k.s., zgodnie z którym Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego , uwzględniając rangę zawodu kuratora.
35.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Art. 5 ust. 2	Kwestia zwolnienia z pozostałej do odbycia aplikacji kuratorskiej (art. 5 ust. 2 u.k.s.) – użyto sformułowania “w szczególnie uzasadnionych wypadkach”, które należy doprecyzować, wyjaśniając, w jakich “szczególnie uzasadnionych wypadkach” można zwolnić z pozostałej części aplikacji kuratorskiej, aby praktyka ta nie była powszechna. Doprecyzować i uściślić sformułowanie “w szczególnie uzasadnionych wypadkach”, kiedy można zwolnić aplikanta z pozostałej części aplikacji kuratorskiej.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 5.
36.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Uwaga szczegółowa	Brak przepisów przejściowych i szczegółowych regulacji w przypadku sytuacji, kiedy aplikant, po zakończeniu aplikacji, nie zda egzaminu kuratorskiego.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga niezrozumiała w zakresie, w którym dotyczy braku przepisów przejściowych. Nie wiadomo bowiem, o jakie przepisy chodzi.

			Dokonać stosownych zapisów i regulacji w przypadku okresu przejściowego dla aplikanta kuratorskiego po zakończeniu przez niego aplikacji kuratorskiej i nie zdaniu egzaminu kuratorskiego, aż do czasu przystąpienia do egzaminu poprawkowego.	Jeżeli chodzi o aplikanta kuratorskiego, który po odbyciu aplikacji kuratorskiej nie zdał egzaminu kuratorskiego, należy podkreślić, że status aplikanta kuratorskiego jest nerozerwalnie związany z trwającym stosunkiem pracy. Oznacza to, że pracownik ten zachowuje status aplikanta przez cały okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej w celu odbycia aplikacji kuratorskiej, nawet po uzyskaniu potwierdzenia, odbycia aplikacji kuratorskiej, o którym mowa w art. 75 ust. 11 u.k.s. Zgodnie z art. 73 ust. 1 i 1a u.k.s., prezes sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego, zatrudnia aplikanta kuratorskiego na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas określony, uwzględniając możliwość jej rozwiązania przed upływem terminu. Przy określaniu czasu trwania tej umowy bierze się pod uwagę okres trwania aplikacji, czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu kuratorskiego i uzyskania jego wyniku. Ponadto w myśl art. 73 ust. 3 u.k.s. prezes sądu okręgowego może przedłużyć czas trwania umowy, o której mowa w ust. 1, na wniosek aplikanta, na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli aplikant nie przystąpił do egzaminu z przyczyn od niego niezależnych lub nie zdał go w pierwszym terminie. Zatem „czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu” to czas przygotowania do egzaminu po zakończonej aplikacji. Zakres czynności winien mu to przygotowanie umożliwiać, w szczególności aplikant powinien przygotowywać projekty pism procesowych, do których przygotowania upoważniony jest kurator sądowy (przygotowanie do egzaminu pisemnego).
37.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie	art. 104	Legitymacje służbowe (art. 104) – pozytywną zmianą jest nadanie im statusu	Uwaga nieuwzględniona.

	(Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)		dokumentu publicznego, jednak konieczne jest zapewnienie wysokich standardów ochrony danych osobowych i wizerunku kuratorów. Jednocześnie wskazanym jest umieszczenie cyfrowej wersji legitymacji kuratora zawodowego w aplikacji „mObywatel”. Zadbać o maksymalną ochronę danych osobowych w związku z nowymi legitymacjami. Umieścić cyfrową wersję legitymacji kuratora zawodowego w aplikacji „mObywatel”, jak w przypadku m.in. legitymacji adwokackich.	W zakresie postulatu dotyczącego cyfrowej wersji legitymacji kuratora zawodowego w aplikacji „mObywatel” – zob. odpowiedź na uwagę o nr 28. Postulat maksymalnej ochrony danych osobowych w związku z nowymi legitymacjami dotyczy aktu wykonawczego do u.k.s.
38.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Zastępca Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu)	Art. 80 ust. 1a	Propozycja pozostawienia przepisu w dotychczasowym brzmieniu. Wskazać należy, że obowiązujący w aktualnym stanie prawnym 12 - miesięczny okres aplikacji jest optymalnym czasem, który pozwala na rzetelne przygotowanie aplikanta kuratorskiego do pracy w zawodzie kuratora. W celu podniesienia efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej wskazane natomiast byłoby zwiększenie częstotliwości terminów egzaminów kuratorskich, o którym mowa w art. 80 ust. 1. ww. ustawy z 4 do 6 w ciągu roku.	Uwaga nieuwzględniona. 1. Projektowana zmiana brzmienia art. 80 ust. 1a u.k.s. jest zmianą dostosowującą, wynikającą z projektowanej zmiany art. 5 ust. 2 u.k.s. Argumentacja przemawiająca za zmianą brzmienia przepisu art. 5 ust. 2 u.k.s. została zawarta w uzasadnieniu do projektu. 2. Postulat dotyczący zwiększonej częstotliwości egzaminów kuratorskich wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
39.	Osoba fizyczna – kurator zawodowy	Doprecyzowanie art. 13 ust. 1, uwaga pozostająca poza projektem	Czy oprócz opisanych w projekcie zmian dot. głównie aplikacji kuratorskiej oraz legitymacji kuratorskiej rozważane są zmiany w przepisach UKS dot. czasu i zakresu pracy kuratora sądowego (doprecyzowanie art. 13 ust. 1 UKS), jak i również utworzenie odrębnych przepisów dot. ryczałtu na pokrycie zwiększonych	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			kosztów dojazdów służbowych (art. 14 ust. 5a UKS)? Stawiam powyższe zapytania z uwagi na zwiększenie w ostatnim czasie ww. problematyki w pracy kuratorów zawodowych okręgu SO w Lublinie. W lipcu b.r. w okręgu lubelskim zatwierdzono Zarządzenie nr KO.021.1.2025, wprowadzające Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy - do rozliczania pracy kuratora sądowego, które do tej pory nie było stosowane w żadnym z okręgów w Polsce w stosunku do kuratorów sądowych, a obecnie jest już stosowane w okręgu lubelskim - ww. Rozporządzenie w sposób pośredni określiło czas pracy kuratora sądowego na 22 dni w miesiącu, co obecnie stało się pierwszorzędną kwestią sporną w wielu lokalnych środowiskach kuratorskich, bowiem do tej pory było przyjęte 30 dni w miesiącu w ramach tzw. zadaniowego czasu pracy, który jest rozumiany przez wielu kuratorów, jak i przełożonych jako 7dniowy tydzień pracy, czego ww. Rozporządzenie nie uwzględnia. Należy także nadmienić, że kuratorzy okręgu lubelskiego w obecnej sytuacji mają potrącenia z ww. ryczału za każdy dzień nieobecności w pracy bądź nieużywania tego dnia samochodu do celów służbowych (przy czym oczywiście kurator	
--	--	--	---	--

			wykonuje innego dnia czynności zlecone przez sąd w dzień, w którym jest nieobecny, praca z tego dnia nie znika, tylko „czeka” na powrót kuratora, zatem samochód jest używany w zwiększonym zakresie w inny dzień, aby nadrobić nieobecność, a kurator nie otrzymuje za to pieniędzy). Ponadto- wg zapisu w art. 14 ust. 5A UKS - <i>Ryczałt przyznaje prezes sądu okręgowego w ramach środków finansowych dostępnych w planie finansowym sądu okręgowego</i>- zapis ten nie zobowiązuje obligatoryjnie, a pozwala sądowi okręgowemu zaplanować bądź też nie planować wydatków na ryczałt, zatem kurator może go nie otrzymać, bo „nie ma go planie finansowym”. Powyżej opisany problem pozwolił dostrzec, że brak jest regulacji prawnych zarówno w zakresie szczegółowego określenia czasu pracy kuratora, bowiem art. 13 ust. 1 UKS wskazuje jedynie, iż <i>Czas pracy kuratora zawodowego określony jest wymiarem jego zadań</i>, jak i brak jest w ogóle odrębnego rozporządzenia dot. ryczałtu na pokrycie zwiększonych kosztów dojazdów służbowych, przez co jesteśmy zmuszeni do podporządkowania się Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r., które nie odzwierciedla ani charakteru pracy kuratora sądowego, ani jego zadaniowego czasu pracy, ani także nie bierze pod uwagę przymusu odbywania przez kuratora sądowego kontaktów rodziców z małoletnimi dziećmi orzekanych w dni wolne od pracy i święta.	
--	--	--	---	--

			W związku z zastosowanym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. pojawił się spór o czas pracy kuratora sądowego, bowiem kurator sądowy ma tzw. zadaniowy czas pracy- może wykonywać czynności w godzinach od 7:00 do 22:00, co wynika z art. 9 pkt 1 UKS, przy czym ustawodawca nie zdecydował się do tej pory przez wiele lat na uregulowanie wprost dopuszczalności pracy w niedziele i święta, a w związku tym wydaje się, że należałoby się kierować powszechnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi czasu pracy wynikającymi głównie z Kodeksu Pracy szczególnie art. 151¹⁰, który nie wskazuje kuratorskiej służby sądowej w katalogu podmiotów wykonujących czynności służbowe w soboty, niedziele i święta. Należy zaznaczyć także, iż przy założeniu jakie zakłada Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. kurator nie pracuje w soboty, niedziele i święta, a zatem wypadek komunikacyjny bądź inny związany w wykonywaniem czynności służbowych w pracy nie jest uważany jako wypadek w pracy, co jest niepokojące dla kuratorów. Kolejną kwestią, która pozostaje nieuregulowana, a w związku z tym podchodzi się do niej nadmiernie elastycznie są wykonywane przez kuratora czynności obecności przy kontaktach rodzica z dzieckiem. Z obserwacji grupy zawodowej wynika, że postanowienia te wydawane są zwyczajowo „na żądanie strony” w okresie	
--	--	--	--	--

			świąt, a kurator także „zwyczajowo” je do tej pory wykonywał, nie pytając dlaczego musi robić to w święta; przy czym nie są to przecież czynności związane z zagrożeniem zdrowia i życia, tak aby kurator nie mógł jej wykonać w dzień roboczy w godzinach swojej pracy tj. 7-22;,, oczywiście czynność obecności kuratora przy kontaktach rodzica z dzieckiem jest dodatkowo płatna ryczałtowo- nadal pomimo wielu lat sprzeciwów niezależnie od ilości godzin trwania kontaktu, co oburza środowisko kuratorskie, gdyż w dalszym ciągu jeden kurator otrzymuje takie samo wynagrodzenie za 1 godzinę kontaktu, które inny otrzymuje za 8 godzin. Pragnę zwrócić uwagę na powyżej opisane praktyczne problemy kuratorskiej służby sądowej, które są dla wielu problemami pierwszorzędnymi i najważniejszymi, gdzie dochodzi do niegodnego traktowania kuratorów w miejscu wykonywania pracy i gdzie kurator jest zmuszany do działania poza granicą własnego bezpieczeństwa w pracy. Proszę o zwrócenie uwagi na ww. aspekty w procesie tworzenia zmian w Ustawie o Kuratorach Sądowych, gdyż chcemy mieć odpowiednie przepisy prawne, określające czas, wymiar i zakres naszej pracy, abyśmy mogli wykonywać obowiązki nie tylko rzetelnie, ale i bezpiecznie.	
40.	Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Kuratorów Sądowych Krajowego	Uwaga ogólna pozostająca poza projektem	Nie wnosimy uwag do przedstawionych propozycji.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

	Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem”		Jednocześnie podkreślamy, że zaproponowany zakres zmian jest dalece niezadowalający. Dwuletni okres rządów i deklarowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zapowiedzi kompleksowej zmiany ustawy w kontekście przedstawionego projektu budzą nasze uzasadnione rozczarowanie. Odwołujemy się do skierowanych postulatów zmiany ustawy przesłanych w piśmie z dnia 31 marca 2025 roku do departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji.	
41.	Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem”	Uwagi pozostające poza projektem	- Zmianę Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego. Obecna regulacja jest niezgodna z delegacją ustawową i stanowi rażące złamanie prawa. - Zmiany wymagają także regulacje dotyczące bezpłatnej ochrony prawnej. Obecne regulacje są dalece niewystarczające i wręcz dyskryminujące wobec innych grup zawodowych, nawet w obrębie Ministerstwa Sprawiedliwości (regulacje w ustawie o Policji). - Istotnej przebudowy wymagają zapisy dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej kuratorów. Należy ponownie przewrócić dwuinstancyjność postępowania w oparciu o sąd dyscyplinarny składający się z kuratorów sądowych. - Zmiany wymagają także zapisy dotyczące ścieżki awansowej. Obecne zapisy zezwalają	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			na daleko idącą swobodę interpretacyjną , co prowadzi do licznych nieprawidłowości w ocenie pracy, skutkującą przyznaniem awansu.	
42.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Uwaga ogólna	Jak wynika z przedstawionej wraz z projektem ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych oceny skutków regulacji, głównymi założeniami projektu są: zwiększenie efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej oraz poprawa organizacji i funkcjonowania kuratorskiej służby sądowej. W ocenie Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Kuratorów Sądowych proponowane zmiany są niewystarczające, aby zwiększyć atrakcyjność zawodu kuratora sądowego i tym samym zwiększyć efektywność naboru do służby, jak również w niewielkim zakresie poprawiają funkcjonowanie i organizację KSS.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga zawiera ogólną ocenę zmian zaproponowanych w projekcie, co uniemożliwia merytoryczne odniesienie się do niej.
43.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 5 ust. 2	Co do zasady – opinia pozytywna. Zwracamy jednak uwagę, że przyjęte w projekcie rozwiązanie w żaden sposób nie wpływa na status aplikanta po zakończeniu aplikacji a przed przystąpieniem do egzaminu – w dalszym ciągu jest on niejasny. Formalnie aplikacja została zakończona, czy to z upływem ustawowego czasu jej trwania czy też na skutek zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, aplikant oczekuje już tylko na egzamin. Jak w okresie oczekiwania ustawodawca widzi rolę takiego aplikanta w zespole? Czy w dalszym ciągu w okresie od zakończenia aplikacji do czasu egzaminu aplikant ma patrona? W którym Zespole pozostaje? Jakie ma obowiązki? Jak	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 1.

			ma być naliczane jego wynagrodzenie? W związku z powyższym poddajemy pod rozwagę zwiększenie częstotliwości przeprowadzania egzaminów, a przynajmniej odejście od sztywnego określenia, że egzamin odbywa się 4 razy w roku (zmiana art. 80). W naszej ocenie brak regulacji w powyższym zakresie nie sprzyja wzrostowi zainteresowania odbywaniem aplikacji kuratorskiej.	
44.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 14 ust. 4	Opinia negatywna. Zauważyć należy, że przy tak skonstruowanym zapisie istnieje ryzyko, że kurator/rzecznik dyscyplinarny nie otrzyma dodatku z uwagi na brak środków – co może budzić wątpliwości interpretacyjne ze względu na użycie sformułowania „może być przyznany”. W ocenie OZZKS należałoby użyć zapisu „przyznaje prezes właściwego sądu...”. Jednocześnie postulujemy dookreślenie terminu wypłaty dodatku, np. „Dodatek wypłacany jest do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu ze zwiększonym zakresem obowiązków”. Ponadto zwiększenia w naszej ocenie wymaga wysokość dodatku specjalnego. Obecne określenie go na maksymalnej wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego jest zdecydowanie za niskie i niejednokrotnie nieproporcjonalne do nakładu pracy, jaki podejmują kuratorzy w ramach wykonywania zwiększonych obowiązków. Proponujemy zwiększenie dodatku do min. 60% wynagrodzenia zasadniczego. Dzięki temu pracodawca wraz z bezpośrednim	Uwaga nieuwzględniona. Dodatek specjalny jest dodatkiem fakultatywnym, a nie obligatoryjnym. Celem projektodawcy nie jest zmiana charakteru tego dodatku w przedmiotowym zakresie. Zob. odpowiedź na uwagę nr 2.

			przełożonym kuratora, będzie miał szersze możliwości rozdzielania zadań i dodatku między większą liczbę kuratorów. Stanie się to również zachętą dla kuratorów do przyjmowania na siebie zwiększonej liczby obowiązków.	
45.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 14 ust. 7	Co do zasady – opinia pozytywna. Jednakże w ocenie OZZKS koniecznym jest, aby podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794). Kuratorska służba sądowa jest ostatnią formacją w wymiarze sprawiedliwości, której wynagrodzenie powiązane jest z kwotą bazową. OZZKS proponuje więc zmianę sposobu wynagradzania. Powyższa zmiana ujednolici zasady wynagradzania wszystkich grup zawodowych w wymiarze sprawiedliwości oraz zapewni stabilizację płacową kuratorskiej służby sądowej. Dynamika zmian kwoty bazowej nie przystaje do zmian przeciętnego wynagrodzenia, co skutkuje realnym spadkiem siły nabywczej wynagrodzeń kuratorów zawodowych. Ponadto w art. 14 proponujemy dodać zapis o	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			możliwości przyznania ryczałtu, o którym mowa w art. 14 ust 5a, proporcjonalnie do wysokości dodatku specjalnego w sytuacji, w której kurator ma zwiększony zakres obowiązków związanych z wykonywaniem pracy w terenie (najczęściej zastępstwa). Obecne przepisy przewidują możliwość przyznania dodatku specjalnego z tytułu zwiększonych obowiązków, ale nie przewidują możliwości przyznania zwiększonego ryczałtu za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych, wobec czego kurator, który ma zwiększony zakres obowiązków ponosi dodatkowe koszty pracy, a te zgodnie z kodeksem pracy leży po stronie pracodawcy.	
46.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 31 ust. 1	Opinia pozytywna. W tym miejscu należy jednak pamiętać, że w przypadku delegowania zachodzi konieczność podziału dotychczasowego referatu kuratora delegowanego, gdyż w związku ze specyfiką zawodu kuratora sądowego nie istnieje możliwość zatrudnienia osoby na zastępstwo, a stan liczbowy kuratorów oraz trudności kadrowe w wielu okręgach nie pozwalają na czasowe przesunięcie kuratora z innego zespołu.	Uwaga nieuwzględniona. W odniesieniu do projektowanego brzmienia art. 31 ust. 1 u.k.s. została wyrażona pozytywna opinia. Natomiast krytyczne zdanie zostało wyrażone w zakresie dotyczącym realnych możliwości stosowania mechanizmów przewidzianych w u.k.s., a mających na celu wyrównywanie obciążenia pracą kuratorów w ramach poszczególnych zespołów kuratorskiej służby sądowej oraz między poszczególnymi zespołami tej służby w okręgu. To zagadnienie wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

Zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych do projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (UD264) w ramach opiniowania

Lp.	Organ/podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Stanowisko MS
1.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 5 ust. 2	Przyjęte w projekcie rozwiązanie w żaden sposób nie wpływa na status aplikanta po zakończeniu aplikacji a przed przystąpieniem do egzaminu. Formalnie aplikacja została zakończona, czy to z upływem ustawowego czasu jej trwania czy też na skutek zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, aplikant oczekuje już tylko na egzamin. Jak w okresie oczekiwania ustawodawca widzi rolę takiego aplikanta w zespole? Czy w dalszym ciągu w okresie od zakończenia aplikacji do czasu egzaminu aplikant ma patrona? Pod rozwałę należy wziąć zwiększenie częstotliwości egzaminów, a przynajmniej odejście od sztywnego określenia ze egzamin odbywa się 4 razy w roku - (zmiana art. 80)	Uwaga nieuwzględniona. 1. Status aplikanta po zakończeniu aplikacji, a przed przystąpieniem do egzaminu kuratorskiego, nie jest przedmiotem projektu ustawy. Ponadto uwaga w tej części ma postać wystąpienia o interpretację przepisów prawa. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że status aplikanta kuratorskiego jest nierozzerwalnie związany z trwającym stosunkiem pracy. Oznacza to, że pracownik ten zachowuje status aplikanta przez cały okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej w celu odbycia aplikacji kuratorskiej, nawet po uzyskaniu potwierdzenia, odbycia aplikacji kuratorskiej, o którym mowa w art. 75 ust. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych, zwanej dalej „u.k.s.”. Zgodnie z art. 73 ust. 1 i 1a u.k.s., prezes sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego, zatrudnia aplikanta kuratorskiego na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas określony, uwzględniając możliwość jej rozwiązania przed upływem terminu. Przy określaniu czasu trwania tej umowy bierze się pod uwagę okres trwania aplikacji, czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu kuratorskiego i uzyskania jego wyniku. Zatem „czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu” to czas przygotowania do egzaminu po zakończonej aplikacji. Zakres czynności winien mu to przygotowanie umożliwiać. W szczególności aplikant powinien przygotowywać projekty pism procesowych, do których

				przygotowania upoważniony jest kurator sądowy (przygotowanie do egzaminu pisemnego). 2. Kwestia dotycząca zwiększonej częstotliwości egzaminów kuratorskich wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
2.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 14 ust. 4	Istnieje ryzyko, że zmiana skutkować będzie możliwością przyznania dodatku dopiero po wykonanej pracy, która może trwać wiele miesięcy (w przypadku długich nieobecności chorobowych, wychowawczych itp.). Powinna być możliwość przyznania po przepracowanym miesiącu (lub proporcjonalnie w momencie wykonywania dodatkowych zadań poniżej miesiąca). Jednocześnie przed rozpoczęciem zwiększenia obowiązków służbowych kurator winien wiedzieć w jakiej wysokości ma otrzymać dodatek specjalny i tą informację powinien otrzymać na piśmie wraz z polecaniem wydanym przez przełożonego. <u>Reasumując dodatek przyznaje się na czas zwiększonych obowiązków, ale płatny jest za miesiąc, w którym kurator miał zwiększony zakres obowiązków.</u> Ponadto zwiększenia wymaga wysokość dodatku specjalnego. Obecne określenie go na maksymalnej wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego jest zdecydowanie za niskie i niejednokrotnie nieproporcjonalne do nakładu pracy jaki podejmują kuratorzy w ramach wykonywani zwiększonych obowiązków. Proponujemy zwiększenie dodatku do m.in. 60% wynagrodzenia zasadniczego. Pracodawca	Uwaga nieuwzględniona. 1. Pierwotna propozycja brzmienia przepisu art. 14 ust. 4 u.k.s., ze względu na uwagę zgłoszoną przez Ministra Finansów i Gospodarki, została zmieniona przez projektodawcę na następującą: „4. Kuratorowi zawodowemu, w tym rzecznikowi dyscyplinarnemu, może być przyznany przez prezesa właściwego sądu, na czas określony, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego, za okres wykonywania tych zadań, w ramach posiadanych środków określonych na wynagrodzenia osobowe kuratorów zawodowych.”. Mimo powyższej modyfikacji, cel interwencji legislacyjnej pozostaje ten sam. Zmiana brzmienia art. 14 ust. 4 u.k.s. polega na dodaniu po wyrazach „40 % wynagrodzenia zasadniczego” przecinka oraz wyrazów „za okres wykonywania tych zadań”. Wiąże się ona z koniecznością usunięcia pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych związanych z tym, czy dodatek specjalny może być przyznany przed faktycznym wykonaniem obowiązków służbowych lub innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków, o których mowa w tym przepisie, czy też warunkiem przyznania tego dodatku jest upływ okresu, za który

			wraz z przełożonymi kuratora ma wtedy większą możliwość rozdzielania zadań na większą ilość kuratorów, oraz to pozwoli bardziej zachęcić kuratorów do wykonywania zwiększonych obowiązków.	ten dodatek miałby być przyznany. W związku z tym istnieje konieczność precyzyjnego wskazania na poziomie u.k.s., że dodatek specjalny przyznaje się „za okres wykonywania tych zadań”, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany. Zmiana ta jest w pełni celowa i merytorycznie uzasadniona. Ma przede wszystkim charakter porządkujący. Dotychczasowe przepisy wykonawcze – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie wynagrodzeń kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, zwane dalej „rozporządzeniem”, już w praktyce stosowały zasadę wypłaty „za” miesiąc (tj. wstecz). Zgodnie bowiem z § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia dodatek specjalny przyznaje się za miesiąc, w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności. Zasada wypłaty „za” miesiąc (tj. wstecz) wynika z konieczności rzetelnej wyceny pracy wiążącej się ze zwiększonym zakresem obowiązków służbowych lub wykonywaniem innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Niemożliwe jest bowiem precyzyjne oszacowanie z góry rzeczywistej skali trudności i czasochłonności dodatkowych, przejętych przez kuratora obowiązków (np. w przypadku długotrwalej nieobecności innego kuratora). Rozwiązanie przewidziane w projektowanej ustawie usuwa
--	--	--	---	--

				pojawiające się wątpliwości występujące na tle stosowania przepisu ustawowego w kontekście niezbędnej i pożądanej w tym zakresie praktyki. Dodatek specjalny ma charakter rekompensacyjny za ponadnormatywny wkład pracy. Nie jest to dodatek w stałej wysokości, gdyż zgodnie z art. 14 ust. 4 u.k.s. może on być przyznany do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego. Jego wysokość podlega więc różnicowaniu. Określenie jego wysokości przed realizacją obowiązków wynikających z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków nie wydaje się racjonalnym i słusznym rozwiązaniem, tym bardziej, że przy określaniu wysokości dodatku specjalnego bierze się pod uwagę zakres zwiększonych obowiązków, ich czasochłonność i stopień trudności, co nie jest możliwe do ustalenia w momencie wydania polecenia służbowego kuratorowi zawodowemu przez przełożonego (por. § 5 ust. 1a rozporządzenia). Zatem jedynym mechanizmem gwarantującym, że kurator otrzyma dodatek proporcjonalny do faktycznie poniesionego wysiłku, jest ocena post factum. Przyznanie dodatku „za okres wykonywania tych zadań”, a więc po okresie rozliczeniowym za wykonaną pracę (tj. po miesiącu, z wyjątkiem grudnia, za który dodatek specjalny powinien być przyznany i jednocześnie wypłacony w tym miesiącu), pozwala na wiarygodne oszacowanie skali przekroczenia normatywnego obciążenia tą pracą. Dodatek specjalny ma więc charakter rekompensaty zadaniowej, która musi odzwierciedlać faktycznie zrealizowane dodatkowe obowiązki służbowe lub
--	--	--	--	---

				inne czynności wykonane poza zwykłym zakresem obowiązków. Rzetelne oszacowanie stopnia obciążenia dodatkowymi obowiązkami i właściwej wysokości dodatku jest możliwe dopiero po okresie rozliczeniowym za wykonaną pracę, a nie „z góry”. Limitem czasowym, którego dotyczy uprawnienie do dodatku specjalnego, jest ostatni dzień, w którym kurator zawodowy podjął czynności wynikające z okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. 2. Zwiększenie wysokości dodatku specjalnego nie jest przedmiotem projektowanej ustawy.
3.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 14 ust. 7	Koniecznym jest, aby podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794). Kuratorska służba sądowa jest ostatnią formacją w wymiarze sprawiedliwości, której wynagrodzenie powiązane jest z kwotą bazową. Tak więc za propozycją ZOZZKS postuluję zmianę sposobu wynagradzania. Proponowana zmiana ujednolici zasady wynagradzania w wymiarze sprawiedliwości oraz zapewni stabilizację płacową kuratorskiej służby sądowej.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			Dynamika zmian kwoty bazowej nie przystaje do zmian przeciętnego wynagrodzenia, co skutkuje realnym spadkiem siły nabywczej wynagrodzeń kuratorów zawodowych. Ponadto w art. 14 proponuję dodać zapis o możliwości przyznania ryczałtu, o którym mowa w art. 14 ust 5a proporcjonalnie do wysokości dodatku specjalnego w sytuacji, w której kurator ma zwiększony zakres obowiązków związanych z wykonywaniem pracy w terenie (najczęściej zastępstwa). Obecnie przepisy przewidują możliwość przyznania dodatku specjalnego z tytułu zwiększonych obowiązków, ale nie przewidują możliwości przyznania ryczałtu za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych, wobec czego kurator, który ma zwiększony zakres obowiązków ponosi koszty pracy, a to zgodnie z kodeksem pracy leży po stronie pracodawcy.	
4.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Kierownik I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sieradzu)	Art. 31 ust. 1	W przypadku delegowania zachodzi konieczność podziału dotychczasowego referatu kuratora delegowanego, gdyż w związku ze specyfiką zawodu kuratora sądowego nie istnieje możliwość zatrudnienia osoby na zastępstwo, a stan liczbowy kuratorów oraz trudności kadrowe w wielu okręgach nie pozwalają na czasowe przesunięcie kuratora z innego zespołu.	Brak merytorycznej uwagi do treści projektu.
5.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim)	Art. 5 ust. 2	Sędziowie i kuratorzy okręgu piotrkowskiego, po zapoznaniu się z projektem odnieśli się do zastąpienia w art. 5 ust. 2 słów „i złożenia egzaminu kuratorskiego” słowami „lub ze złożenia	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 5 ust. 2 u.k.s. – co zostało wskazane w uzasadnieniu do projektu – Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, może, w szczególności

			egzaminu kuratorskiego”. Celem tej zmiany, jak wskazuje uzasadnienie, jest umożliwienie Ministrowi Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu okręgowego, zwalniania aplikanta kuratorskiego wyłącznie z odbycia pozostałej części aplikacji kuratorskiej, przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku złożenia egzaminu. Zmiany mają zwiększyć efektywność naboru do kuratorskiej służby sądowej, tym niemniej zwrócić należy uwagę na brak precyzyjnych kryteriów, które wskazywałyby, w jakich sytuacjach i wobec jakich kandydatów Minister Sprawiedliwości mógłby zastosować omawiany instrument. Użyte w projekcie pojęcie „szczególnie uzasadnionych przypadków” jest ogólne i rodzi ryzyko arbitralności decyzji oraz nierównego traktowania aplikantów. Może to prowadzić do sytuacji, w której część kandydatów zostanie dopuszczona do egzaminu znacznie wcześniej, podczas gdy inni – wcale nie gorzej przygotowani – będą musieli odbyć całość aplikacji. Tego rodzaju brak transparentnych i jednolitych kryteriów osłabia zaufanie do procesu aplikacji. W kategoriach zagrożenia ocenili potencjalne obniżenie jakości praktycznego przygotowania do zawodu zauważając, iż aplikacja kuratorska nie jest wyłącznie nauką teoretyczną – jej istotą jest zdobywanie doświadczeń w pracy w terenie, w kontakcie z rodzinami, nieletnimi czy osobami skazanymi. Organizacja aplikacji kuratorskiej od 2023 roku w części	uzasadnionych wypadkach, zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i złożenia egzaminu kuratorskiego. Powyższe oznacza, że Minister Sprawiedliwości może zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i jednocześnie zwolnić ze złożenia egzaminu kuratorskiego. Projekt przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości również prawo do zwolnienia aplikanta kuratorskiego jedynie z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, umożliwiając aplikantowi wcześniejsze przystąpienie do egzaminu kuratorskiego. Wskazać należy, że zwolnienie z aplikacji lub egzaminu to dyskrecjonalne uprawnienie Ministra Sprawiedliwości (jedno z wielu występujące w kuratorskiej pragmatyce służbowej), które daje możliwość podejmowania decyzji w pewnym zakresie, mimo że przepisy nie nakładają konkretnego, sztywnego obowiązku. Pozwala to na elastyczne reagowanie na konkretne sytuacje, ale nie daje dowolności – decyzje muszą być zgodne z zasadami państwa prawa, słuszności i sprawiedliwości, a nie prywatnymi pobudkami. Podjęcie ww. decyzji uzależnione jest od wystąpienia szczególnie uzasadnionego wypadku, który wymaga wszechstronnego rozważenia, odrębnie w każdej indywidualnej sprawie. Wyrażenie „w szczególnie uzasadnionych przypadkach” jest już zawarte w obowiązującym art. 5 ust. 2 u.k.s., nie stanowi więc nowości wprowadzanej przez niniejszy projekt ustawy – wbrew sugestiom autora uwagi. Zdaniem projektodawcy, brak jest konieczności wskazywania szczegółowych przesłanek
--	--	--	---	--

		teoretycznej prowadzona jest przez Akademię Wymiaru Sprawiedliwości. Program aplikacji nie jawi się jako wystarczająco ujednolicony. Nie doprecyzowano w ustawie, że praca aplikantów powinna być traktowana jak praca kuratora – patrona, czyli określona wymiarem jego zadań. Aplikant „pracuje” od poniedziałku do piątku w określonych godzinach, co ogranicza tym samym prace w terenie z patronem i nie odzwierciedla w rzeczywistości wymiaru pracy. Skracanie aplikacji może grozić dopuszczeniem do egzaminu osób, które nie miały wystarczającej liczby kontaktów z realnymi sprawami, a tym samym nie poznały praktycznych mechanizmów pracy kuratora. W pracy kuratora – szczególnie w pionie rodzinnym – teoria bez praktyki jawi się jako niewystraszająca, a odpowiedzialność za podejmowane decyzje i rekomendacje jest wysoka. Należy także zwrócić uwagę, że projektowana zmiana nie odpowiada w pełni na rzeczywiste problemy kadrowe i organizacyjne kuratorskiej służby sądowej. W perspektywie oznacza, że część kadry kuratorskiej przejdzie na emeryturę i wystąpi ryzyko poważnego kryzysu kadrowego. Nawet przy wsparciu kuratorów społecznych, których praca wymaga stałej kontroli i omawiania każdej sprawy z kuratorem zawodowym, obciążenie to jest trudne do udźwignięcia. Tymczasem omawiany projekt zmian nie proponuje żadnych rozwiązań	przemawiających za zwolnieniem przez Ministra Sprawiedliwości aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej lub złożenia egzaminu kuratorskiego. Brak enumeratywnego katalogu przesłanek dla „szczególnie uzasadnionych przypadków” jest świadomym i racjonalnym działaniem ustawodawcy. Otwarta formuła umożliwia nie tylko Ministrowi Sprawiedliwości, ale także wnioskującemu prezesowi sądu okręgowego, indywidualną ocenę sytuacji nadzwyczajnych, takich jak posiadanie przez aplikanta unikalnych, a jednocześnie niezbędnych kwalifikacji lub wieloletniego doświadczenia w charakterze kuratora społecznego. Art. 5 ust. 2 u.k.s. jest wyjątkiem od zasadniczej ścieżki dostępu do zawodu. Brak doprecyzowania przesłanek obejmujących „szczególnie uzasadnione przypadki” podkreśla wyjątkowy charakter tej instytucji, zapobiegając traktowaniu zwolnienia za aplikacji jako rutynowej i jednocześnie alternatywnej drogi dostępu do zawodu. Uznaniowość wynikająca z ww. przepisu wymusza na Ministrze Sprawiedliwości i prezesie sądu okręgowego głęboką analizę danego przypadku, a nie tylko formalne spełnienie kryteriów, co – zdaniem projektodawcy – podnosi rangę i odpowiedzialność decyzji o skróceniu wymogów kwalifikacyjnych do zawodu kuratora zawodowego. Celem tego przepisu jest możliwość pozyskiwania do tej grupy zawodowej osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i wiedzę, przy jednoczesnym zabezpieczeniu wymagań niezbędnych do wykonywania zawodu kuratora sądowego.
--	--	---	---

			systemowych w zakresie obciążenia, co czyni go działaniem nieodpowiadającym na najpilniejsze potrzeby środowiska. W związku z powyższym zmiana w zakresie skrócenia mogłoby wynosić maksymalnie połowę okresu aplikacji i być dostępna wyłącznie dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie. Chodzi tu w szczególności o kuratorów społecznych, którzy np.: posiadają co najmniej pięcioletni staż i osiągają bardzo dobre wyniki potwierdzone oceną pracy kuratora społecznego przez kuratora zawodowego oraz spełniają wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 1-4. Taki model zapewniałby z jednej strony elastyczność i szybsze pozyskiwanie kadr, z drugiej gwarantowałby utrzymanie jakości przygotowania zawodowego. Propozycją środowiska kuratorskiego jest, aby w art. 5 ust. 2 znalazł się zapis wprost wskazujący na te przesłanki oraz aby przesądzono, że zwolnienie nie dotyczy egzaminu art. 80 ust. 1a. Aplikant winien przystępować do egzaminu w pierwszym możliwym terminie po odbyciu aplikacji bądź po uzyskaniu zwolnienia z jej części.	Niezależnie od powyższego należy wskazać, że dotychczasowa praktyka stosowania tego przepisu nie wskazuje na potrzebę konkretyzacji przesłanek „szczególnie uzasadnionych przypadków”. Ponadto szczegółowe regulacje prowadziłby do zbędnej kazuistyki i mogłyby paradoksalnie skutkować znacznym ograniczeniem okoliczności, w których możliwe byłoby zastosowanie do aplikanta kuratorskiego instytucji zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej lub złożenia egzaminu kuratorskiego.
6.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim)	Uwagi pozostające poza projektem	Kuratorzy przedstawiają propozycje obejmujące: – reformę naboru, ujednolicenie teoretyczne i praktyczne aplikacji, stworzenie ścieżki dla doświadczonych kuratorów społecznych, – zmiany w zakresie przepisów dotyczących standardów obciążenia,	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			– uznania zawodu kuratora, jako zawodu o szczególnym charakterze i w związku z tym zapisu o skróceniu wieku, w którym można przejść na emeryturę – dla kobiet w wieku 55 lat, dla mężczyzn w wieku 60 lat, – uznania stopnia „honorowego dyplomowanego kuratora specjalisty”, jako kolejnego stopnia awansu zawodowego lub utworzenie stopnia starszego kuratora specjalisty po 20 latach nienagannej pracy – ścieżka kariery zawodowej obecnie jawi się jako nieadekwatna do trudności wykonywanego zawodu – jeśli aplikant zda egzamin i zostanie kuratorem zawodowym, po każdych 3 latach nienagannej pracy otrzymuje kolejny stopień służbowy, praktycznie więc po 6-7 latach nienagannej, wyróżniającej się pracy kurator może otrzymać ostatni stopień awansowy, czyli kuratora specjalisty, – art. 5a ustawy - dodanie zapisu, że w przypadku nieobecności kuratora, ryczałt za używanie pojazdu prywatnego do celów służbowych wypłacony zostanie kuratorowi zastępującemu – proporcjonalnie do dni nieobecności, – wzmocnienie ochrony kuratora zawodowego przeniesionego do innego sądu na podstawie art. 34 ustawy poprzez zapis, że przeniesienie kuratora bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej, niż po upływie 3 lat od zakończenia poprzedniego przeniesienia, – dodanie w art. 34 ust.2,3 ustawy zapisu o uprawnieniu prezesa sądu okręgowego do	
--	--	--	---	--

			przeniesienia aplikanta kuratorskiego w czasie trwania aplikacji, na jego wniosek, do innego sądu rejonowego z powodu nieprzewidzianych przyczyn losowych lub potrzeb danego sądu, celem dokończenia aplikacji.	
7.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia)	Art. 14 ust. 4	Precyzyjne wskazanie, że dodatek specjalny kuratorowi zawodowemu, w tym rzecznikowi dyscyplinarnemu, przyznaje się za czas określony, a więc warunkiem jego przyznania jest upływ okresu, za który ten dodatek może być przyznany, a także usunięcie błędu językowego przez zastąpienie wyrazu „wykonywanie” wyrazem „wykonywania” – zważyć należy, iż za dany rok kalendarzowy wydatki są rozliczane do dnia 31 grudnia więc dodatek specjalny za grudzień musi być złożony jeszcze w danym miesiącu, w którym kurator wykonuje obowiązki w ramach zastępstwa lub pełnionej funkcji.	Uwaga nieuwzględniona. Brak jest możliwości jednoznacznego określenia charakteru uwagi, nie jest bowiem jasne, czy ona wyraża zapytanie czy też stwierdzenie. Zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
8.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi (Prezes Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia)	Art. 31 ust. 1	Warto rozważyć zmianę polegającą na tym, aby oddelegowanie nie było na czas nieokreślony tylko określony z uwagi na to, iż kuratorzy sądowi wykonują też (głównie) czynności w terenie i stąd czerpią doświadczenie i wiedzę. Osoby oddelegowane na stałe do Ministerstwa przestają być praktykami, a stają się teoretykami, co uniemożliwia właściwe i transparentne reprezentowanie służby kuratorskiej.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy. Uwaga nie uwzględnia także potrzeby spójnego traktowania przedstawicieli różnych grup zawodowych w sądownictwie, wykonujących obowiązki w strukturach resortu sprawiedliwości. Przepisy art. 45 § 1, art. 77 § 1, art. 151a § 5, art. 155e § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanej dalej „u.s.p.” i art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, zwanej dalej „u.p.s.p.”, przewidują możliwość delegowania odpowiednio sędziów, asesorów sądowych,

				referendarzy i asystentów sędziów, a także urzędników sądowych – za ich zgodą – do Ministerstwa Sprawiedliwości zarówno na czas określony, jak i na czas nieokreślony. Z powyższego wynika, że ustawodawca przewidział elastyczną formę delegowania, dostosowaną do potrzeb organizacyjnych i charakteru powierzanych zadań. Nie sposób przyjąć, że kuratorzy zawodowi – jako jedna z wielu grup zawodowych funkcjonujących w strukturze sądownictwa – mieliby być traktowani mniej elastycznie lub mniej korzystnie w tym zakresie. Należy również podkreślić, że delegacja do Ministerstwa Sprawiedliwości nie oznacza ani oderwania od praktyki zawodowej, ani braku transparentności w reprezentowaniu służby kuratorskiej. Przeciwnie, obecność w strukturze Ministerstwa Sprawiedliwości kuratorów zawodowych, posiadających praktyczne przygotowanie zawodowe, umożliwia efektywne wykorzystanie ich kompetencji w realizacji zadań nadzorczych, analitycznych, legislacyjnych i konsultacyjnych związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej.
9.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Kierownicy I, II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wołominie)	Korekta art. 91, uwaga pozostająca poza projektem	Obecnie art. 91 pkt 1 ust. 2 przewiduje, że ryczałt przysługuje za „przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w sprawach o unieważnienie małżeństwa, ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa, rozwód, separację”. Zgodnie z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2022 r. w sprawie przeprowadzania wywiadów środowiskowych o nieletnich, możliwe jest zlecenie przeprowadzenia wywiadu o	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			nieletnim również kuratorowi społecznemu. W aktualnym stanie prawnym brak jest jednak podstawy do przyznania ryczałtu za tę czynność, co powoduje niespójność pomiędzy ustawą a rozporządzeniem. Proponujemy doprecyzowanie przepisu poprzez dodanie po przecinku: „przeprowadzenie wywiadu środowiskowego o nieletnim”.	
10.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Kierownicy I, II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wołominie)	Uwagi pozostające poza projektem	Projekt ustawy skupia się głównie na zmianach o charakterze administracyjno-organizacyjnym, pomijając kluczowe problemy występujące w praktyce pracy kuratorów. W szczególności nie zostały uregulowane: – kwestie związane z możliwością zlecania społecznym kuratorom rodzinnym przeprowadzania wywiadów środowiskowych w postępowaniu rozpoznawczym oraz zasadami ich odpłatności – zagadnienia dotyczące udziału i roli kuratora w ramach orzeczonych kontaktów dziecka z rodzicem pod nadzorem kuratora. Brak ujęcia tych zagadnień powoduje, że projekt nie odpowiada na realne potrzeby środowiska kuratorskiego i nie rozwiązuje istotnych problemów praktycznych.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
11.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Kierownicy I, II i III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Wołominie)	Uwaga pozostająca poza projektem	Projekt przewiduje, że obciążenie kierownika zespołu nie powinno być mniejsze niż 35 % średniego obciążenia w danym zespole. W naszej ocenie przyjęte rozwiązanie jest nieprecyzyjne i może prowadzić do	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			nierówności, gdyż średnia obliczana w każdym zespole będzie inna. Postulujemy, aby kryterium to zostało oparte na zasadach określonych w rozporządzeniu w sprawie standardów obciążenia pracą kuratorów, co zapewni jednolitość, przejrzystość i sprawiedliwość w przydziale obowiązków kierowniczych.	
12.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Kurator specjalista Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie)	Art. 14 ust. 4	Przepis należy pozostawić w dotychczasowym brzmieniu: na czas określony. Przyznanie dodatku specjalnego winno następować przed zdarzeniem, o którym mowa, tj. długotrwałą nieobecnością kuratora w pracy, a okoliczności przyznania dodatku winny być jedynie uprawdopodobnione, niewłaściwe jest uzależnienie dodatku od następstwa czasu w tym przypadku.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
13.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Kurator specjalista Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie)	Art. 31 ust. 1	Należy pozostawić wyrazy w dotychczasowym brzmieniu „związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych”. Delegacja kuratora do Ministerstwa Sprawiedliwości wskazuje w wystarczającym stopniu o jakie zadania chodzi, nie ma potrzeby jej rozszerzania, katalog spraw nie powinien obejmować zadań nie dotyczących kurateli, dochodziłoby w przeciwnym razie, w dużym stopniu do dowolności w delegowaniu kuratorów i nakładaniu na nich obowiązków zupełnie niezwiązanych z kuratelą.	Uwaga częściowo uwzględniona. Pierwotna propozycja brzmienia przepisu art. 31 ust. 1 u.k.s. została zmieniona przez projektodawcę na następującą: „1. Minister Sprawiedliwości może delegować kuratora zawodowego, za jego zgodą, do pełnienia czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej, na czas określony nie dłuższy niż 2 lata albo na czas nieokreślony.”. Projektowana zmiana brzmienia art. 31 ust. 1 u.k.s., polegająca na dodaniu przecinka po wyrazach „w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości” oraz zastąpieniu wyrazów „związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych” wyrazami „w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej”, ma na celu rozszerzenie

				możliwości delegowania kuratora zawodowego do urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Obowiązujący przepis ogranicza delegację wyłącznie do czynności związanych z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych. Proponowana nowelizacja polega na usunięciu tego ograniczenia, umożliwiając delegowanie kuratora zawodowego – za jego zgodą – do wykonywania czynności administracyjnych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej, a więc także tych wykraczających poza nadzór nad pracą kuratorów sądowych. Rozszerzenie zakresu możliwych do realizacji zadań pozwoli na szersze wykorzystanie wiedzy, doświadczenia i kompetencji kuratorów zawodowych, którzy mogą wnieść istotny wkład merytoryczny m.in. w procesy dotyczące kształtowania polityki karnej, wykonywania orzeczeń sądowych oraz innych obszarów działalności Ministerstwa Sprawiedliwości związanych z funkcjonowaniem kurateli sądowej. Rozwiązanie to umożliwi efektywniejsze wykorzystanie potencjału zawodowego kuratorów sądowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, np. w zakresie projektów finansowanych ze środków europejskich, w tym finansowanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Ponadto użycie w projektowanym przepisie sformułowania „w szczególności” ma na celu usunięcie pojawiających się wątpliwości w zakresie możliwości powierzenia kuratorowi zawodowemu, zgodnie z obowiązującym przepisem art. 31 ust. 2 u.k.s., obowiązków na stanowiskach urzędniczych innych niż stanowisko głównego specjalisty czy naczelnika wydziału, czyli np. dyrektora departamentu albo zastępcy dyrektora
--	--	--	--	---

				departamentu. Literalna wykładnia art. 31 ust. 1 i 2 u.k.s. wskazuje bowiem, że kuratorowi może być powierzone stanowisko dyrektora departamentu, jeżeli w kompetencji takiej komórki organizacyjnej jest wyłącznie nadzór nad pracą kuratorów sądowych. Tymczasem w Ministerstwie Sprawiedliwości tym nadzorem zajmuje się jedynie wewnętrzna komórka organizacyjna, jaką jest Wydział Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji. Natomiast dwóch kuratorów zawodowych zajmuje obecnie stanowiska zastępców dyrektorów, odpowiednio w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji oraz Departamencie Spraw Rodzinnych i Nieletnich. Jednocześnie należy wyraźnie podkreślić, że celem proponowanej zmiany nie jest zwiększanie liczby delegacji kuratorów zawodowych. Projekt ustawy przewiduje jedynie rozszerzenie możliwości delegowania kuratora zawodowego do urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, co – w założeniu przyjętym przez projektodawcę – nie będzie wiązać się ze wzrostem liczby kuratorów delegowanych do tego urzędu. Decyzję w tym przedmiocie będzie bowiem podejmował w dalszym ciągu Minister Sprawiedliwości i nie uczyni tego bez zgody danego kuratora zawodowego. Ponadto proponowana zmiana nie ma na celu rozszerzenia katalogu zadań powierzanych delegowanym kuratorom zawodowym w sposób dowolny albo niepowiązany z ich kompetencjami zawodowymi. Przeciwnie, jej celem jest zapewnienie większej elastyczności w wykorzystywaniu wiedzy i doświadczenia kuratorów zawodowych w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości, również w tych obszarach, które
--	--	--	--	---

				nie są bezpośrednio związane z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych, ale pozostają w związku z funkcjonowaniem kurateli sądowej.
14.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Prezes Sądu Rejonowego w Lipsku)	Art. 5 ust. 2	Doprecyzowanie co z okresem, w którym aplikant uzyska zwolnienie z aplikacji, a egzamin będzie wyznaczony np.: za dwa miesiące.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 1.
15.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Prezes Sądu Rejonowego w Lipsku)	Art. 14 ust. 4	Przepis zakłada wypłatę dodatku specjalnego po upływie okresu, za który ten dodatek może być wypłacony, będzie to skutkowało możliwością przyznania dodatku dopiero po wykonanej pracy, która może trwać wiele miesięcy (w przypadku długich nieobecności chorobowych, wychowawczych itp.). Proponowany zapis powinien zawierać implikację o konieczności przyznania po przepracowanym miesiącu (lub proporcjonalnie w momencie wykonywania dodatkowych zadań poniżej miesiąca).	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowe zagadnienie reguluje § 5 ust. 1 rozporządzenia, który stanowi, że dodatek specjalny przyznaje się <u>za miesiąc</u> , w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków.
16.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie (Prezes Sądu Rejonowego w Lipsku)	Art. 14 ust. 7	Koniecznym wydaje się, aby podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794).	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
17.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie	Art. 14 ust. 4	Zmiana wymaga doprecyzowania. Dodatek specjalny przysługuje także kuratorowi, który	Uwaga nieuwzględniona.

	(Zastępca Kuratora Okręgowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie)	zastępuje kierownika zespołu. Przepis, co prawda nie tworzy katalogu zamkniętego sytuacji, w których dodatek może zostać przyznany, wyszczególnia jednak sytuację, kiedy kurator <i>zastępuje osobę długotrwale nieobecną w pracy</i>. Jest to rzeczywiście jedna z najczęstszych okoliczności uzasadniających przyznanie dodatku. Drugą jednak sytuacją uzasadniającą przyznanie dodatku specjalnego jest zastępowanie przez kuratora kierownika zespołu. Do <i>ustawy o kuratorach sądowych</i> nowelizacją z 2023 roku wprowadzono zapis o zastępstwie kierownika zespołu. Fakt zwiększenia obowiązków kuratora w okresach pełnienia zastępstwa jest obecnie różnie interpretowany w kontekście zasadności przyznania dodatku specjalnego. Zastępstwo nie dotyczy bowiem długotrwałej nieobecności kierownika a nieobecności „zwykłych” dla pracownika, np. urlopu wypoczynkowego, wyjazdu szkoleniowego, krótkotrwałych zwolnień lekarskich, itp. W każdym zatem zespole kuratorskiej służby sądowej jest wyznaczona osoba zastępująca kierownika, która z tego tytułu nie otrzymuje dodatku. Nie budzi wątpliwości, że w okresach, kiedy kurator zastępuje kierownika ma zwiększony zakres obowiązków. Skoro jednak przepis jest nowelizowany i wymienia jedną z okoliczności uzasadniających przyznanie dodatku specjalnego („za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy”), to zasadne wydaje się wyeliminowanie wątpliwości, co do	Projektodawca nie przewiduje zmiany brzmienia art. 14 ust. 4 u.k.s. w zakresie wskazanym przez autora uwagi.
--	--	--	---

			możliwości przyznania dodatku specjalnego także dla osób zastępujących kierowników poprzez dodanie po słowach: „w tym za zastępowanie” zapisu: „kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej lub osoby długotrwale (...)”.	
18.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (Zastępca Kuratora Okręgowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie)	Art. 104	Zwrócono uwagę, iż zmiana ta jest zasadna co do meritum, bowiem przepis odnosi się do danych zawartych w legitymacji kuratora zawodowego, społecznego oraz aplikanta kuratorskiego. Pojawiło się jednak pytanie czy konieczne jest tak obszerne uregulowanie dotyczące kwestii technicznych w akcie prawnym o randze ustawy a nie rozporządzenia, do którego odnosi się art. 104 ust. 5.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy materia odnosząca się do danych zawartych w legitymacjach służbowych kuratora zawodowego, kuratora społecznego oraz aplikanta kuratorskiego, jest materią ustawową.
19.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej)	Art. 5 ust. 2	Obowiązujący przepis brzmi „ <i>Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa sądu okręgowego, może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, zwolnić aplikanta kuratorskiego z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej i złożenia egzaminu kuratorskiego</i> ”. Zastąpienie wyrazów „i złożenia egzaminu kuratorskiego” na „lub ze złożenia egzaminu kuratorskiego”, w ocenie Kuratora Okręgowego, nie daje jednoznacznej informacji o tym, że po zwolnieniu aplikanta z pozostałej do odbycia aplikacji będzie musiał on przystąpić do egzaminu kuratorskiego. Przepis po ewentualnej zmianie mylnie sygnalizuje o możliwości skrócenia aplikacji lub zwolnienia z egzaminu.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy wątpliwości dotyczące projektowanego brzmienia nie są uzasadnione. Spójnik „lub” ma znaczenie alternatywy nierozłącznej, w przepisach prawa daje organowi lub stronie możliwość wyboru, nie wykluczając zastosowania więcej niż jednej opcji, co oznacza, że spełniona może być jedna z przesłanek, druga lub obie naraz.

20.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie)	Art. 5 ust. 2	Zapis ten umożliwi skrócenie aplikacji i stworzy możliwość przystąpienia aplikanta do egzaminu we wcześniejszym terminie. Dotychczas aplikant po zakończeniu rocznej aplikacji niejednokrotnie oczekiwał na termin egzaminu nawet przez dwa miesiące. Rodziło to wiele pytań co do możliwości przedłużenia umowy o pracę, jej formy oraz zakresu obowiązków pracownika w tym okresie. Zmiana ta wpłynie na racjonalne zagospodarowanie czasu pracy pracownika oraz właściwą organizację pracy w zespołach kuratorskich z zachowaniem płynności wykonywanych postępowań, przy jednoczesnym zmniejszeniu potencjalnej przewlekłości postępowania.	Brak krytycznej uwagi do treści projektu.
21.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie)	Art. 14 ust. 4	Zaproponowana natomiast zmiana brzmienia art. 14 ust. 4 polegająca na zastąpieniu przyimka „na” w wyrażeniu „na czas” poprzez przyimek „za” może skutkować dolegliwością polegającą na interpretacji, że dodatek specjalny przysługujący z tytułu wykonywania czynności za długotrwale nieobecnego kuratora zawodowego zawnioskowany, a następnie zrealizowany będzie po faktywnym zakończeniu okresu zastępstwa, a więc w przypadku długotrwałych zwolnień lekarskich z powodu choroby przewlekłej lub ciąży okres ten może wynosić nawet 6 miesięcy do 9 miesięcy lub więcej. Tym samym wypłacenie dodatku specjalnego następowalby po upływie tego czasu, a zatem kurator wykonujący zastępstwo w sposób nieuzasadniony musiałby oczekiwać na	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy, szczegółowy sposób przyznawania i rozliczania dodatku specjalnego nie stanowi materii, która powinna być uregulowana w u.k.s. Wskazuje na to brzmienie art. 14 ust. 7 u.k.s., zgodnie z którym Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego, uwzględniając rangę zawodu kuratora. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że żaden przepis u.k.s. ani rozporządzenia nie wskazuje, że w przypadku długotrwałego okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub długotrwałego wykonywania innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków dodatek specjalny jest przyznawany i wypłacany dopiero po

			wypłatę dodatku przez kilka miesięcy. Istnieje ryzyko, że przy zachowaniu dyscypliny budżetowej sąd może nie posiadać środków na wypłatę dodatku specjalnego po upływie tak długiego czasu. Zaproponowana zmiana nie jest dość precyzyjna i budzi wątpliwość oraz obawy o możliwe dowolne nadinterpretacje, stosowanie ze szkodą dla kuratora zawodowego, który realizuje powierzone mu zadania w ramach okresowego zwiększenia obowiązków w każdym miesiącu.	upływie tego czasu, a więc np. po zakończeniu wielomiesięcznego zastępowania kuratora nieobecnego w pracy. Zgodnie natomiast z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia dodatek specjalny przyznaje się za miesiąc , w którym kurator zawodowy miał okresowo zwiększony zakres obowiązków służbowych, w tym za zastępowanie osoby długotrwale nieobecnej w pracy, lub wykonywał inne czynności poza zwykłym zakresem obowiązków. Biorąc to pod uwagę należy uznać, że dodatek specjalny powinien być zasadniczo przyznawany bezpośrednio po upływie miesiąca, w którym wystąpiły przesłanki jego przyznania. Jeżeli okresowe zwiększenie zakresu obowiązków służbowych lub wykonywanie innych czynności poza zwykłym zakresem obowiązków obejmowało okres dłuższy niż miesiąc, generalnie dodatek ten powinien być przyznawany i rozliczany co miesiąc. W pozostałym zakresie zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
22.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 14 ust. 4	Art. 14 ust. 4 ustawy, w którym projekt przewiduje zmiany w przyznawaniu dodatku specjalnego. Zastrzeżenia budzi użycie w ustawie słowa „może być przyznany”. Projektowana zmiana nie uwzględnia w należyty sposób dodatkowego zakresu czynności służbowych kuratora, za które kurator miałby otrzymać dodatek. Przepis nie do końca również precyzuje, Prezes, którego Sądu jest właściwy przy przyznawaniu dodatku specjalnego rzecznikowi dyscyplinarnemu. W art. ust. 4, należy doprecyzować, dodatek przysługuje „za czas określony” rozwiewa wątpliwości interpretacyjne. Jednak jego wypłata, po	Uwaga nieuwzględniona. Intencją projektodawcy nie jest zmiana charakteru dodatku specjalnego z fakultatywnego na obligatoryjny. Naliczenie pracownikowi wszystkich składników wynagrodzenia jest jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy, wynikającym z art. 85 § 2 i art. 94 pkt 5 Kodeksu pracy. Dodatkiem do wynagrodzenia zasadniczego za pracę kuratora zawodowego, wynikającym z przepisu art. 14 ust. 4 u.k.s., jest niewątpliwie dodatek specjalny. Jeżeli stosunek pracy zawodowego kuratora sądowego realizowany jest w sądzie rejonowym, o przyznaniu kuratorowi dodatku specjalnego będzie decydował,

			zakończonym czasem długim okresie, osłabia motywację do podejmowania zastępstw i dodatkowych obowiązków. Do rozważenia pozostaje możliwość wypłaty dodatku w cyklach miesięcznych oraz wprowadzić umocowania prawnego do składania wniosku o przyznanie dodatku przez kuratora okręgowego lub kierownika zespołu, co zwiększa szybkość przyznawania świadczenia i zmotywuje kuratora do podejmowania zastępstw i dodatkowych obowiązków.	w imieniu pracodawcy, prezes sądu rejonowego, a w przypadku kuratora zatrudnionego w sądzie okręgowym – prezes sądu okręgowego. Zatem podmiotem właściwym do przyznania rzecznikowi dyscyplinarnemu kuratorów sądowych dodatku specjalnego z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych będzie, zgodnie z art. 14 ust. 4 u.k.s., prezes właściwego sądu. Natomiast pod pojęciem „właściwego sądu” należy rozumieć pracodawcę kuratora. W pozostałym zakresie zob. odpowiedź na uwagę nr 2.
23.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 14 ust. 7	Uwagi do artykułu wzbudza zmiana organu upoważnionego z Rady Ministrów na Ministra Sprawiedliwości usprawnia proces legislacyjny, lecz jednocześnie rodzi obawę większej uznaniowości w kształtowaniu wynagrodzeń. Brak mechanizmów gwarantujących stabilność finansową kuratorów może mieć negatywny wpływ na nabór i retencję kadry. Wprowadzenie w samej ustawie minimalnych progów mnożników lub mechanizmu waloryzacji powiązanego np. z kwotą bazową w sferze budżetowej, a także obowiązek konsultacji projektów rozporządzeń z Krajową Radą Kuratorów i organizacjami związkowymi.	Uwaga nieuwzględniona. Intencją projektodawcy jest zmiana organu wydającego rozporządzenie, o którym mowa w art. 14 ust. 7 u.k.s. Zmiana tego organu skróci znacznie czas trwania procesu legislacyjnego, np. w sytuacji podjęcia decyzji o podwyższeniu wynagrodzeń kuratorskich – co zostało wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy. Uwaga w zakresie dotyczącym obawy „większej uznaniowości w kształtowaniu wynagrodzeń” oraz braku „mechanizmów gwarantujących stabilność finansową kuratorów” jest ogólnikowa, dlatego brak jest możliwości właściwego odniesienia się do niej. Natomiast proponowana zmiana dotycząca wprowadzenia w ustawie minimalnych progów mnożników lub mechanizmu waloryzacji powiązanego, np. z kwotą bazową w sferze budżetowej, a także obowiązku konsultacji projektów rozporządzeń z Krajową Radą Kuratorów i organizacjami związkowymi, wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
24.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	Art. 31 ust. 1	Ww. artykule można dodać, iż delegowanie powinno następować po zasięgnięciu opinii	Uwaga nieuwzględniona.

	(Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)		kuratora okręgowego i kierownika zespołu, z jednoczesnym zagwarantowaniem minimalnej obsady etatowej w zespole.	Zdaniem projektodawcy przepis art. 31 ust. 1 u.k.s. nie wymaga uzupełnienia o rozwiązanie, zgodnie z którym delegowanie powinno następować po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego i kierownika zespołu, z jednoczesnym zagwarantowaniem minimalnej obsady etatowej w zespole.
25.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 79 ust. 1 pkt 2 i ust. 5	Do rozważenia należy rozszerzenie składu komisji o dodatkowego kuratora zawodowego z wieloletnim stażem, a także doprecyzowanie w ustawie lub rozporządzeniu zasad zwrotu kosztów (diety, przejazdu, noclegi) dla przejrzystości rozliczeń.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem projektodawcy brak jest konieczności rozszerzenia składu komisji o dodatkowego kuratora zawodowego z wieloletnim stażem. Autor uwagi nie przedstawił żadnych argumentów przemawiających za zaproponowanym przez siebie rozwiązaniem. Skoro projektowany przepis art. 79 ust. 5 u.k.s. stanowi, że zwrot kosztów podróży i noclegów przysługuje na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, nie ma potrzeby doprecyzowywania „w ustawie lub rozporządzeniu zasad zwrotu kosztów (diety, przejazdu, noclegi)”.
26.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach (Prezes Sądu Rejonowego w Będzinie)	Art. 104	Do rozważenia należy doprecyzowanie w rozporządzeniu kwestie kosztów, technicznych standardów legitymacji i trybu postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych (zabezpieczeń przed fałszerstwem czy procedur awaryjnych w razie utraty dokumentu).	Brak krytycznej uwagi do projektu ustawy. Uwaga dotyczy aktu wykonawczego do u.k.s.
27.	Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu		Bez uwag	Brak krytycznej uwagi do projektu ustawy.

28.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Białymstoku)	Art. 104	Kuratorzy zawodowi okręgu Sądu Okręgowego w Białymstoku proponują rozważenie możliwości wprowadzenia również elektronicznej wersji dokumentu identyfikującego kuratora zawodowego, dostępnej za pośrednictwem aplikacji „mObywatel”	Uwaga nieuwzględniona. Postulat zmierzający do tego, aby kuratorowi zawodowemu była wydawana legitymacja służbowa w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel, na chwilę obecną nie jest możliwy do zrealizowania i należy go traktować jako postulat <i>de lege ferenda</i> . Podkreślić należy, że głównym celem projektowanej ustawy jest umożliwienie ustanowienia legitymacji kuratorów sądowych i aplikantów kuratorskich dokumentami publicznymi na podstawie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych. Natomiast wprowadzenie elektronicznej wersji dokumentu identyfikującego kuratora zawodowego, dostępnej za pośrednictwem aplikacji „mObywatel”, jest procesem wieloetapowym, który wymaga m.in. współpracy między Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Cyfryzacji, a także z prezesami sądów, którzy są podmiotami reprezentującymi pracodawców kuratorów zawodowych i jednocześnie projektowanymi organami właściwymi do wydawania legitymacji służbowych członków tej grupy zawodowej. Musi zostać wskazany i przygotowany rejestr, z którego dane do dokumentu mobilnego będą pobierane. Na chwilę obecną takiego rejestru nie ma, a danymi dotyczącymi kuratorów zawodowych dysponują ich pracodawcy, tj. sądy okręgowe i sądy rejonowe.
29.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Uwaga pozostająca poza projektem	Dodanie dodatkowej zmiany art. 80 ustawy o kuratorach sądowych poprzez dodanie w nim ust. 5 o treści „5. W przypadku uzyskania w pierwszym terminie z egzaminu pisemnego	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			oceny pozytywnej aplikant w drugim terminie składa tylko egzamin ustny.”	
30.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Uwaga pozostająca poza projektem	Dodanie dodatkowej zmiany art. 80 ustawy o kuratorach sądowych poprzez dodanie w nim ust. 6 o treści „6. W przypadku nieuzyskania w pierwszym terminie z egzaminu oceny pozytywnej aplikant kontynuuje szkolenie praktyczne. O wyborze zespołu, w którym aplikant ma kontynuować szkolenie praktyczne decyduje Kurator Okręgowy.”	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
31.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Uwaga pozostająca poza projektem	Dodanie zmiany art. 73 ust. 3 ustawy o kuratorach sądowych poprzez nadanie mu treści „3. Prezes sądu okręgowego może przedłużyć czas trwania umowy, o której mowa w ust. 1, na wniosek aplikanta, na czas niezbędny do przystąpienia do drugiego terminu egzaminu i uzyskania jego wyniku, jeżeli aplikant nie przystąpił do egzaminu z przyczyn od niego niezależnych lub nie zdał go w pierwszym terminie.”	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
32.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej okręgu krakowskiego)	Art. 79 ust. 1 pkt 2	Dokonanie zmiany proponowanej zmiany art. 79 ust. 1 pkt 2 poprzez zastąpienie treści „co najmniej jednego kuratora zawodowego będącego delegatem do Krajowej Rady Kuratorów” treścią „co najmniej dwóch kuratorów zawodowych (jednego specjalisty z pionu rodzinnego i jednego specjalisty z pionu karnego)”. Ponadto Kurator Okręgowy wskazała, że Kierownicy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej zgłosili potrzebę rozszerzenia zmian w kierunku zapewnienia kuratorom dostępu do stałej pomocy psychologicznej i superwizji (art. 17a ustawy o kuratorach	Uwaga nieuwzględniona. Postulat zmiany brzmienia art. 79 ust. 1 pkt 2 u.k.s., polegający na zastąpieniu wyrazów „co najmniej jednego kuratora zawodowego będącego delegatem do Krajowej Rady Kuratorów” wyrazami „co najmniej dwóch kuratorów zawodowych (jednego specjalisty z pionu rodzinnego i jednego specjalisty z pionu karnego)”, nie został w żaden sposób uzasadniony. Brak jakiegokolwiek argumentacji uniemożliwia merytoryczne odniesienie się do tej propozycji. Natomiast analiza ww. postulatu, dokonana przez projektodawcę, nie pozwoliła na dostrzeżenie racjonalnych przesłanek, które

			sądowych) oraz profesjonalnej pomocy prawnej na zasadzie podpisania umowy przez pracodawcę na koszt pracodawcy (art. 17c ustawy o kuratorach sądowych), zredukowania procedury postępowania dyscyplinarnego wobec kuratorów sądowych, ujednolicenia procedury wypłaty ryczałtu, o którym mowa w art. 14 ust. 5a ustawy o kuratorach sądowych.	przemawiałyby za przyjęciem zaproponowanego rozwiązania. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że mając na względzie uwagę zgłoszoną przez Rządowe Centrum Legislacji, projektodawca zrezygnował z proponowanej przez siebie zmiany art. 46 ust. 1 pkt 10 u.k.s. i jednocześnie zmienił projektowane brzmienie pkt 2 w art. 79 ust. 1 u.k.s. na następujące: „2) czterech członków, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz co najmniej jednego przedstawiciela Krajowej Rady Kuratorów będącego delegatem do tej Rady.”. Pozostała część uwagi wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
33.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Art. 31 ust. 1	Kwestia delegowania kuratorów do Ministerstwa Sprawiedliwości poprzez rozszerzenie zakresu delegowania na wszelkie czynności administracyjne (niezwiązane z nadzorem nad pracą kuratorów sądowych) (art. 31 ust. 1 u.k.s.) – grozi zwiększeniem zadań i spraw pozostałych w danym zespole kuratorów. Ograniczyć delegacje do MS do wszelkich zadań administracyjnych wyłącznie do sytuacji wyjątkowych, za zgodą kuratora zawodowego, z zapewnieniem zastępstwa etatowego w zespole kuratorskim, na okres trwania delegacji.	Uwaga nieuwzględniona. Delegowanie kuratora zawodowego do Ministerstwa Sprawiedliwości nie ma żadnego wpływu na zwiększenie zadań i spraw w danym zespole. Zwiększyć się może jedynie obciążenie pracą kuratorów w tym zespole. Natomiast rozwiązania zawarte w u.k.s. gwarantują skuteczne przeciwdziałanie dysproporcjom w obciążeniu pracą. Za dbałość o równomierne obciążenie pracą kuratorów, odpowiednio w zespole albo w ramach poszczególnych zespołów kuratorskiej służby sądowej oraz między poszczególnymi zespołami tej służby w okręgu, odpowiadają bowiem: kierownik zespołu (art. 41 ust. 1 pkt 1a u.k.s.), kurator okręgowy (art. 37 ust. 1a u.k.s.) oraz prezes sądu okręgowego (art. 35a ust. 1 pkt 3 u.k.s.). W pozostałym zakresie zob. odpowiedź na uwagę nr 13.

34.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Art. 14 ust. 4	Dodatek specjalny (art. 14 pkt 4) – propozycja przyznania dodatku do wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego jest słuszna, lecz konieczne jest precyzyjne określenie kryteriów, aby uniknąć uznaniowości. Uściślić zasady przyznawania dodatków specjalnych.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga jest nieprecyzyjna i lakoniczna. Nie została zaprezentowana jakiegokolwiek argumentacja przemawiająca za uwzględnieniem zgłoszonych w niej postulatów. Z powyższych względów brak jest możliwości merytorycznego odniesienia się do tej uwagi. Ponadto należy wskazać, że uściślenie zasad przyznawania dodatku specjalnego nie stanowi materii, która powinna być uregulowana w u.k.s. Wskazuje na to brzmienie art. 14 ust. 7 u.k.s., zgodnie z którym Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, mnożniki wynagrodzenia zasadniczego kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, stawki dodatku funkcyjnego i patronackiego oraz szczególne warunki przyznawania dodatku patronackiego i dodatku specjalnego , uwzględniając rangę zawodu kuratora.
35.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Art. 5 ust. 2	Kwestia zwolnienia z pozostałej do odbycia aplikacji kuratorskiej (art. 5 ust. 2 u.k.s.) – użyto sformułowania “w szczególnie uzasadnionych wypadkach”, które należy doprecyzować, wyjaśniając, w jakich “szczególnie uzasadnionych wypadkach” można zwolnić z pozostałej części aplikacji kuratorskiej, aby praktyka ta nie była powszechna. Doprecyzować i uściślić sformułowanie “w szczególnie uzasadnionych wypadkach”, kiedy można zwolnić aplikanta z pozostałej części aplikacji kuratorskiej.	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 5.
36.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)	Uwaga szczegółowa	Brak przepisów przejściowych i szczegółowych regulacji w przypadku sytuacji, kiedy aplikant, po zakończeniu aplikacji, nie zda egzaminu kuratorskiego.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga niezrozumiała w zakresie, w którym dotyczy braku przepisów przejściowych. Nie wiadomo bowiem, o jakie przepisy chodzi.

			Dokonać stosownych zapisów i regulacji w przypadku okresu przejściowego dla aplikanta kuratorskiego po zakończeniu przez niego aplikacji kuratorskiej i nie zdaniu egzaminu kuratorskiego, aż do czasu przystąpienia do egzaminu poprawkowego.	Jeżeli chodzi o aplikanta kuratorskiego, który po odbyciu aplikacji kuratorskiej nie zdał egzaminu kuratorskiego, należy podkreślić, że status aplikanta kuratorskiego jest nerozerwalnie związany z trwającym stosunkiem pracy. Oznacza to, że pracownik ten zachowuje status aplikanta przez cały okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej w celu odbycia aplikacji kuratorskiej, nawet po uzyskaniu potwierdzenia, odbycia aplikacji kuratorskiej, o którym mowa w art. 75 ust. 11 u.k.s. Zgodnie z art. 73 ust. 1 i 1a u.k.s., prezes sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii kuratora okręgowego, zatrudnia aplikanta kuratorskiego na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas określony, uwzględniając możliwość jej rozwiązania przed upływem terminu. Przy określaniu czasu trwania tej umowy bierze się pod uwagę okres trwania aplikacji, czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu kuratorskiego i uzyskania jego wyniku. Ponadto w myśl art. 73 ust. 3 u.k.s. prezes sądu okręgowego może przedłużyć czas trwania umowy, o której mowa w ust. 1, na wniosek aplikanta, na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli aplikant nie przystąpił do egzaminu z przyczyn od niego niezależnych lub nie zdał go w pierwszym terminie. Zatem „czas niezbędny do przystąpienia do egzaminu” to czas przygotowania do egzaminu po zakończonej aplikacji. Zakres czynności winien mu to przygotowanie umożliwiać, w szczególności aplikant powinien przygotowywać projekty pism procesowych, do których przygotowania upoważniony jest kurator sądowy (przygotowanie do egzaminu pisemnego).
37.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie	art. 104	Legitymacje służbowe (art. 104) – pozytywną zmianą jest nadanie im statusu	Uwaga nieuwzględniona.

	(Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Nowym Sączu)		dokumentu publicznego, jednak konieczne jest zapewnienie wysokich standardów ochrony danych osobowych i wizerunku kuratorów. Jednocześnie wskazanym jest umieszczenie cyfrowej wersji legitymacji kuratora zawodowego w aplikacji „mObywatel”. Zadbać o maksymalną ochronę danych osobowych w związku z nowymi legitymacjami. Umieścić cyfrową wersję legitymacji kuratora zawodowego w aplikacji „mObywatel”, jak w przypadku m.in. legitymacji adwokackich.	W zakresie postulatu dotyczącego cyfrowej wersji legitymacji kuratora zawodowego w aplikacji „mObywatel” – zob. odpowiedź na uwagę o nr 28. Postulat maksymalnej ochrony danych osobowych w związku z nowymi legitymacjami dotyczy aktu wykonawczego do u.k.s.
38.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie (Zastępca Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu)	Art. 80 ust. 1a	Propozycja pozostawienia przepisu w dotychczasowym brzmieniu. Wskazać należy, że obowiązujący w aktualnym stanie prawnym 12 - miesięczny okres aplikacji jest optymalnym czasem, który pozwala na rzetelne przygotowanie aplikanta kuratorskiego do pracy w zawodzie kuratora. W celu podniesienia efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej wskazane natomiast byłoby zwiększenie częstotliwości terminów egzaminów kuratorskich, o którym mowa w art. 80 ust. 1. ww. ustawy z 4 do 6 w ciągu roku.	Uwaga nieuwzględniona. 1. Projektowana zmiana brzmienia art. 80 ust. 1a u.k.s. jest zmianą dostosowującą, wynikającą z projektowanej zmiany art. 5 ust. 2 u.k.s. Argumentacja przemawiająca za zmianą brzmienia przepisu art. 5 ust. 2 u.k.s. została zawarta w uzasadnieniu do projektu. 2. Postulat dotyczący zwiększonej częstotliwości egzaminów kuratorskich wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.
39.	Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem”	Uwaga ogólna pozostająca poza projektem	Nie wnosimy uwag do przedstawionych propozycji. Jednocześnie podkreślamy, że zaproponowany zakres zmian jest dalece niezadowolający. Dwuletni okres rządów i deklarowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zapowiedzi kompleksowej zmiany ustawy w kontekście	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			przedstawionego projektu budzą nasze uzasadnione rozczarowanie. Odwołujemy się do skierowanych postulatów zmiany ustawy przesłanych w piśmie z dnia 31 marca 2025 roku do departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji.	
40.	Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem”	Uwagi pozostające poza projektem	- Zmianę Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego. Obecna regulacja jest niezgodna z delegacją ustawową i stanowi rażące złamanie prawa. - Zmiany wymagają także regulacje dotyczące bezpłatnej ochrony prawnej. Obecne regulacje są dalece niewystarczające i wręcz dyskryminujące wobec innych grup zawodowych, nawet w obrębie Ministerstwa Sprawiedliwości (regulacje w ustawie o Policji). - Istotnej przebudowy wymagają zapisy dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej kuratorów. Należy ponownie przewrócić dwuinstancyjność postępowania w oparciu o sąd dyscyplinarny składający się z kuratorów sądowych. - Zmiany wymagają także zapisy dotyczące ścieżki awansowej. Obecne zapisy zezwalają na daleko idącą swobodę interpretacyjną, co prowadzi do licznych nieprawidłowości w ocenie pracy, skutkującą przyznaniem awansu.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

41.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Uwaga ogólna	Jak wynika z przedstawionej wraz z projektem ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych oceny skutków regulacji, głównymi założeniami projektu są: zwiększenie efektywności naboru do kuratorskiej służby sądowej oraz poprawa organizacji i funkcjonowania kuratorskiej służby sądowej. W ocenie Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Kuratorów Sądowych zaproponowane zmiany są niewystarczające, aby zwiększyć atrakcyjność zawodu kuratora sądowego i tym samym zwiększyć efektywność naboru do służby, jak również w niewielkim zakresie poprawiają funkcjonowanie i organizację KSS.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga zawiera ogólną ocenę zmian zaproponowanych w projekcie, co uniemożliwia merytoryczne odniesienie się do niej.
42.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 5 ust. 2	Co do zasady – opinia pozytywna. Zwracamy jednak uwagę, że przyjęte w projekcie rozwiązanie w żaden sposób nie wpływa na status aplikanta po zakończeniu aplikacji a przed przystąpieniem do egzaminu – w dalszym ciągu jest on niejasny. Formalnie aplikacja została zakończona, czy to z upływem ustawowego czasu jej trwania czy też na skutek zwolnienia z pozostałej do odbycia części aplikacji kuratorskiej, aplikant oczekuje już tylko na egzamin. Jak w okresie oczekiwania ustawodawca widzi rolę takiego aplikanta w zespole? Czy w dalszym ciągu w okresie od zakończenia aplikacji do czasu egzaminu aplikant ma patrona? W którym Zespole pozostaje? Jakie ma obowiązki? Jak ma być naliczane jego wynagrodzenie? W związku z powyższym poddajemy pod rozwagę zwiększenie częstotliwości przeprowadzania egzaminów, a przynajmniej	Uwaga nieuwzględniona. Zob. odpowiedź na uwagę nr 1.

			odejście od sztywnego określenia, że egzamin odbywa się 4 razy w roku (zmiana art. 80). W naszej ocenie brak regulacji w powyższym zakresie nie sprzyja wzrostowi zainteresowania odbywaniem aplikacji kuratorskiej.	
43.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 14 ust. 4	Opinia negatywna. Zauważyć należy, że przy tak skonstruowanym zapisie istnieje ryzyko, że kurator/rzecznik dyscyplinarny nie otrzyma dodatku z uwagi na brak środków – co może budzić wątpliwości interpretacyjne ze względu na użycie sformułowania „może być przyznany”. W ocenie OZZKS należałoby użyć zapisu „przyznaje prezes właściwego sądu...”. Jednocześnie postulujemy dookreślenie terminu wypłaty dodatku, np. „Dodatek wypłacany jest do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu ze zwiększonym zakresem obowiązków”. Ponadto zwiększenia w naszej ocenie wymaga wysokość dodatku specjalnego. Obecne określenie go na maksymalnej wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego jest zdecydowanie za niskie i niejednokrotnie nieproporcjonalne do nakładu pracy, jaki podejmują kuratorzy w ramach wykonywania zwiększonych obowiązków. Proponujemy zwiększenie dodatku do min. 60% wynagrodzenia zasadniczego. Dzięki temu pracodawca wraz z bezpośrednim przełożonym kuratora, będzie miał szersze możliwości rozdzielania zadań i dodatku między większą liczbę kuratorów. Stanie się to również zachętą dla kuratorów do	Uwaga nieuwzględniona. Dodatek specjalny jest dodatkiem fakultatywnym, a nie obligatoryjnym. Celem projektodawcy nie jest zmiana charakteru tego dodatku w przedmiotowym zakresie. Zob. odpowiedź na uwagę nr 2.

			przyjmowania na siebie zwiększonej liczby obowiązków.	
44.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 14 ust. 7	Co do zasady – opinia pozytywna. Jednakże w ocenie OZZKS koniecznym jest, aby podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794). Kuratorska służba sądowa jest ostatnią formacją w wymiarze sprawiedliwości, której wynagrodzenie powiązane jest z kwotą bazową. OZZKS proponuje więc zmianę sposobu wynagradzania. Powyższa zmiana ujednolici zasady wynagradzania wszystkich grup zawodowych w wymiarze sprawiedliwości oraz zapewni stabilizację płacową kuratorskiej służby sądowej. Dynamika zmian kwoty bazowej nie przystaje do zmian przeciętnego wynagrodzenia, co skutkuje realnym spadkiem siły nabywczej wynagrodzeń kuratorów zawodowych. Ponadto w art. 14 proponujemy dodać zapis o możliwości przyznania ryczałtu, o którym mowa w art. 14 ust 5a, proporcjonalnie do wysokości dodatku specjalnego w sytuacji, w której kurator ma zwiększony zakres	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

			obowiązków związanych z wykonywaniem pracy w terenie (najczęściej zastępstwa). Obecne przepisy przewidują możliwość przyznania dodatku specjalnego z tytułu zwiększonych obowiązków, ale nie przewidują możliwości przyznania zwiększonego ryczałtu za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych, wobec czego kurator, który ma zwiększony zakres obowiązków ponosi dodatkowe koszty pracy, a te zgodnie z kodeksem pracy leży po stronie pracodawcy.	
45.	Ogólnopolski Związek Zawodowy Kuratorów Sądowych	Art. 31 ust. 1	Opinia pozytywna. W tym miejscu należy jednak pamiętać, że w przypadku delegowania zachodzi konieczność podziału dotychczasowego referatu kuratora delegowanego, gdyż w związku ze specyfiką zawodu kuratora sądowego nie istnieje możliwość zatrudnienia osoby na zastępstwo, a stan liczbowy kuratorów oraz trudności kadrowe w wielu okręgach nie pozwalają na czasowe przesunięcie kuratora z innego zespołu.	Uwaga nieuwzględniona. W odniesieniu do projektowanego brzmienia art. 31 ust. 1 u.k.s. została wyrażona pozytywna opinia. Natomiast krytyczne zdanie zostało wyrażone w zakresie dotyczącym realnych możliwości stosowania mechanizmów przewidzianych w u.k.s., a mających na celu wyrównywanie obciążenia pracą kuratorów w ramach poszczególnych zespołów kuratorskiej służby sądowej oraz między poszczególnymi zespołami tej służby w okręgu. To zagadnienie wykracza poza materię regulowaną projektem ustawy.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

w sprawie legitymacji służbowych
kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego

Na podstawie art. 3g ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095, z 2025 r. poz. 620 oraz z 2026 r. poz. 26 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór legitymacji służbowej,
 - 2) sposób postępowania w przypadku wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej,
 - 3) termin ważności legitymacji służbowej
- kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego.

§ 2. Ustala się wzór legitymacji służbowej:

- 1) kuratora zawodowego – stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) kuratora społecznego – stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 3) aplikanta kuratorskiego – stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 3. Czynności związanych z wydaniem, wymianą, zwrotem albo utratą legitymacji służbowej dokonuje się w komórce organizacyjnej do spraw kadr organu, który wydał tę legitymację.

§ 4. W przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających wymianę legitymacji służbowej kurator zawodowy, kurator społeczny albo aplikant kuratorski:

- 1) niezwłocznie występuje o wymianę legitymacji, informując o zmianie danych w niej zawartych, jej uszkodzeniu, zniszczeniu albo upływie terminu jej ważności;
- 2) odbierając nową legitymację, przekazuje dotychczas posiadaną legitymację organowi, który ją wydał.

§ 5. 1. O utracie legitymacji służbowej kurator zawodowy, kurator społeczny albo aplikant kuratorski niezwłocznie informuje organ, który ją wydał, składając oświadczenie o okolicznościach utraty tej legitymacji.

2. W przypadku odzyskania utraconej legitymacji służbowej kurator zawodowy, kurator społeczny albo aplikant kuratorski niezwłocznie przekazuje tę legitymację organowi, który ją wydał.

§ 6. Legitymacja służbowa:

- 1) kuratora zawodowego jest ważna przez okres 5 lat od dnia jej wydania;
- 2) kuratora społecznego jest ważna przez okres 5 lat od dnia jej wydania;
- 3) aplikanta kuratorskiego jest ważna przez okres 1 roku i 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia aplikacji.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2027 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ KURATORA ZAWODOWEGO

1. Opis wzoru legitymacji służbowej kuratora zawodowego:

- 1) format dokumentu: karta w formacie ID-1 (85,60 x 53,98 mm);
- 2) podłoże: poliwęglan, personalizacja wykonana techniką grawerowania laserowego, może zawierać warstwę elektroniczną w postaci warstwy bezstykowej (inletu) oraz chip stykowy;
- 3) awers:
 - a) poddruk wypełniający całą powierzchnię karty wykonany drukiem offsetowym,
 - b) dwukolorowe tło giloszowe wykonane w technice druku irysowego,
 - c) linie giloszowe nachodzące na pole zdjęciowe,
 - d) mikrodruki,
 - e) elementy wykonane farbą optycznie zmienną (OVi) w technice sitodruku,
 - f) nadruki wykonane farbą aktywną wyłącznie w promieniowaniu ultrafioletowym w dwóch zakresach,
 - g) wizerunek godła państwowego, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 299),
 - h) napisy drukowane czcionką różnej wielkości w kolorze czarnym: „RZECZPOSPOLITA POLSKA” i „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA KURATORA ZAWODOWEGO”,
 - i) fotografia posiadacza legitymacji wykonana według standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 2798) zajmująca 70–80 % pola zdjęciowego;

4) rewers:

- a) poddruk wypełniający całą powierzchnię karty wykonany drukiem offsetowym,
- b) dwukolorowe tło giloszowe wykonane w technice druku irysowego,
- c) mikrodruki,
- d) elementy wykonane farbą aktywną w promieniowaniu podczerwonym,
- e) nadruki wykonane farbą aktywną wyłącznie w promieniowaniu ultrafioletowym w dwóch zakresach,
- f) numer seryjny blankietu legitymacji wykonany techniką grawerowania laserowego,
- g) wzór graficzny znaku identyfikacyjnego kuratora zawodowego określony w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095 oraz z 2025 r. poz. 620),
- h) napis drukowany w kolorze czarnym: „ZNAŁAZCA LEGITYMACJI JEST PROSZONY O JEJ ZWROT DO NAJBLIŻSZEGO SĄDU”.

2. Wzór legitymacji kuratora zawodowego.

Awers

Rewers

WZÓR LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ KURATORA SPOŁECZNEGO

1. Opis wzoru legitymacji służbowej kuratora społecznego:

- 1) format dokumentu: karta w formacie ID-1 (85,60 x 53,98 mm);
- 2) podłoże: poliwęglan, personalizacja wykonana techniką grawerowania laserowego, może zawierać warstwę elektroniczną w postaci warstwy bezstykowej (inletu) oraz chip stykowy;
- 3) awers:
 - a) poddruk wypełniający całą powierzchnię karty wykonany drukiem offsetowym,
 - b) dwukolorowe tło giloszowe wykonane w technice druku irysowego,
 - c) linie giloszowe nachodzące na pole zdjęciowe,
 - d) mikrodruki,
 - e) elementy wykonane farbą optycznie zmienną (OVi) w technice sitodruku,
 - f) nadruki wykonane farbą aktywną wyłącznie w promieniowaniu ultrafioletowym w dwóch zakresach,
 - g) wizerunek godła państwowego, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 299),
 - h) napisy drukowane czcionką różnej wielkości w kolorze czarnym: „RZECZPOSPOLITA POLSKA” i „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA KURATORA SPOŁECZNEGO”,
 - i) fotografia posiadacza legitymacji wykonana według standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 2798) zajmująca 70–80 % pola zdjęciowego;
- 4) rewers:
 - a) poddruk wypełniający całą powierzchnię karty wykonany drukiem offsetowym,
 - b) dwukolorowe tło giloszowe wykonane w technice druku irysowego,
 - c) mikrodruki,
 - d) elementy wykonane farbą aktywną w promieniowaniu podczerwonym,

- e) nadruki wykonane farbą aktywną wyłącznie w promieniowaniu ultrafioletowym w dwóch zakresach,
- f) numer seryjny blankietu legitymacji wykonany techniką grawerowania laserowego,
- g) wzór graficzny znaku identyfikacyjnego kuratora społecznego określony w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095 oraz z 2025 r. poz. 620),
- h) napis drukowany w kolorze czarnym: „ZNAŁAZCA LEGITYMACJI JEST PROSZONY O JEJ ZWROT DO NAJBLIŻSZEGO SĄDU”.

2. Wzór legitymacji kuratora społecznego.

Awers

Rewers

WZÓR LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ APLIKANTA KURATORSKIEGO

1. Opis wzoru legitymacji służbowej aplikanta kuratorskiego:

- 1) format dokumentu: karta w formacie ID-1 (85,60 x 53,98 mm);
- 2) podłoże: poliwęglan, personalizacja wykonana techniką grawerowania laserowego, może zawierać warstwę elektroniczną w postaci warstwy bezstykowej (inletu) oraz chip stykowy;
- 3) awers:
 - a) poddruk wypełniający całą powierzchnię karty wykonany drukiem offsetowym,
 - b) dwukolorowe tło giloszowe wykonane w technice druku irysowego,
 - c) linie giloszowe nachodzące na pole zdjęciowe,
 - d) mikrodruki,
 - e) elementy wykonane farbą optycznie zmienną (OVi) w technice sitodruku,
 - f) nadruki wykonane farbą aktywną wyłącznie w promieniowaniu ultrafioletowym w dwóch zakresach,
 - g) wizerunek godła państwowego, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 299),
 - h) napisy drukowane czcionką różnej wielkości w kolorze czarnym: „RZECZPOSPOLITA POLSKA” i „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA APLIKANTA KURATORSKIEGO”,
 - i) fotografia posiadacza legitymacji wykonana według standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 2798) zajmująca 70–80 % pola zdjęciowego;
- 4) rewers:
 - a) poddruk wypełniający całą powierzchnię karty wykonany drukiem offsetowym,
 - b) dwukolorowe tło giloszowe wykonane w technice druku irysowego,
 - c) mikrodruki,
 - d) elementy wykonane farbą aktywną w promieniowaniu podczerwonym,

- e) nadruki wykonane farbą aktywną wyłącznie w promieniowaniu ultrafioletowym w dwóch zakresach,
- f) numer seryjny blankietu legitymacji wykonany techniką grawerowania laserowego,
- g) wzór graficzny znaku identyfikacyjnego aplikanta kuratorskiego określony w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095 oraz z 2025 r. poz. 620),
- h) napis drukowany w kolorze czarnym: „ZNAŁAZCA LEGITYMACJI JEST PROSZONY O JEJ ZWROT DO NAJBLIŻSZEGO SĄDU”.

2. Wzór legitymacji aplikanta kuratorskiego.

Awers

Rewers

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 3g ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095, z późn. zm.), zwanej dalej „u.k.s.”, zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór legitymacji służbowej,
- 2) sposób postępowania w przypadku wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej,
- 3) termin ważności legitymacji służbowej

– kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego, mając na względzie konieczność zapewnienia możliwości identyfikacji kuratorów i aplikantów, sprawności postępowania w sprawach dotyczących wydania, wymiany, zwrotu albo utraty legitymacji służbowej oraz jej właściwej ochrony przed podrobieniem, przerobieniem lub użyciem przez osobę nieuprawnioną.

Zgodnie z § 2 projektu rozporządzenia wzory legitymacji służbowej kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego zostały określone w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia. Ustalone wzory w zakresie zawartych w nich danych wypełniają normy z przepisów art. 3b ust. 2–4 u.k.s.

Czynności związanych z wydaniem, wymianą, zwrotem albo utratą legitymacji służbowej dokonuje się w komórce organizacyjnej do spraw kadr organu, który wydał tę legitymację.

Projektowane rozporządzenie zakłada, że w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających wymianę legitymacji służbowej kurator zawodowy, kurator społeczny albo aplikant kuratorski:

- 1) niezwłocznie występuje o wymianę legitymacji, informując o zmianie danych w niej zawartych, jej uszkodzeniu, zniszczeniu albo upływie terminu jej ważności;
- 2) odbierając nową legitymację, przekazuje dotychczas posiadaną legitymację organowi, który ją wydał.

Dodatkowo w projektowanej regulacji zawarto przepis, że o utracie legitymacji służbowej kurator zawodowy, kurator społeczny albo aplikant kuratorski niezwłocznie informuje organ,

który ją wydał, składając oświadczenie o okolicznościach utraty tej legitymacji. Skutkiem utraty dotychczasowej legitymacji będzie konieczność wydania nowej. Przewidziano także, że w przypadku odzyskania utraconej legitymacji służbowej kurator zawodowy, kurator społeczny albo aplikant kuratorski niezwłocznie przekazuje tę legitymację organowi, który ją wydał.

Projektowana regulacja określa terminy ważności legitymacji służbowej odrębnie dla kuratora zawodowego, kuratora społecznego i aplikanta kuratorskiego. W myśl projektowanych rozwiązań legitymacja kuratora zawodowego oraz legitymacja kuratora społecznego są ważne przez okres 5 lat od dnia ich wydania. Zdaniem projektodawcy 5-letni okres ważności tych legitymacji jest optymalny, umożliwi bowiem w tym czasie – mimo regularnego użytkowania tych dokumentów – utrzymanie ich w odpowiednim stanie technicznym. Ponadto proponowany okres ważności zapewni aktualność fotografii kuratora sądowego zawartej w legitymacji.

Projekt zakłada, że legitymacja aplikanta kuratorskiego jest ważna przez okres 1 roku i 6 miesięcy od rozpoczęcia aplikacji. Powyższy okres ważności legitymacji zapewni aplikantowi kuratorskiemu możliwość odbycia aplikacji, przystąpienia do egzaminu kuratorskiego i uzyskanie jego wyniku, nawet jeżeli aplikant nie przystąpił do egzaminu z przyczyn od niego niezależnych lub nie zdał go w pierwszym terminie.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 kwietnia 2027 r.

Projekt zostanie skierowany do zaopiniowania przez Komisję do spraw dokumentów publicznych, zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1669, z późn. zm.).

Nie ma możliwości zastosowania alternatywnych w stosunku do projektowanych rozwiązań środków, które umożliwiłyby osiągnięcie zamierzonego celu.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt zostanie skierowany do koordynatora OSR.